

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (1249) 1974 SAUSIO - JANUARY 10

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Palikti pėdsakus

Pasklidę po įvairius kraštus lietuviai reiškiasi įvairiose srityse — mene, moksle, pramonėje, prekyboje, sporte, visuomeniniame gyvenime... Visur jie yra palikę daugiau ar mažiau pėdsakų. Gaila tik, kad daug tų pėdsakų gana greitai išnyko, nes niekas nepasirūpino jų saugojimu. Taip daug kur buvo praityje, taip gali būti ir ateityje. Naujoji išeivių banga, be abejonės, paliks daug reikšmingų savo darbo, kūrybos ir veiklos pėdsakų, tik kažin ar kas nors pasirūpins jų išlikimu. Ar neatsitiks taip, kaip atsitiko su ankstyvesnių bangų išeivių pėdsakais? Tiesa, yra įsteigtas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Archyvas Čikagoje, bet jis negali sukurti viso laisvojo pasaulio pėdsakų. Reikia, kad kiekvieno krašto lietuviai išviečiai susirūpintų savo pėdsakų išsaugojimu, kol dar nevelu. Vienur kitur jau šis tas daroma, ypač JAV-se, bet labai nedrąsiai. Nematyti ryškesnės iniciatyvos ta linkme. Pvz. kad ir Kanadoje. Ankstyvesnieji išeiviai nedaug ką teišsaugojo, nes nebuvo jokios įstaigos, tuo reikalu besirūpinančios. Kai reikėjo rasti bent vieną egzempliorių pirmojo Kanados lietuvių laikraščio "Kanados Lietuvis", išleisto 1929 m., nepavyko — neturėjo nė jam buvę artimi žmonės. Nėra tokios lietuvių saugyklos nė dabar. Yra tik paskiri asmenys, kurie daug ką renka, telkia, bet kokia bus tų rinkinių ateitis, niekas nežino. Organizacijų bylos eina iš rankų ir rankas ir nežinia kur galų gale atsidurs. Panašiai yra ir su lietuvių pėdsakais kitose srityse.

Kyla tad gyvas reikalas susirūpinti lietuvių pėdsakų išsaugojimu ateitai. Esame jau ne kartą minėję, kad JAV-se yra Alkos muzėjus, vadovaujamas prel. Pr. Juro, kuriame sutelkta daug vertingos medžiagos. Yra Čikagoje Balzeko muzėjus. Ta sritimi domisi Kento universitetas. Bet visa tai dar nėra pakankamas sprendimas, nors ta linkme jau gražiai padirbėta. Žymiai blogiau yra kituose lietuvių gyvenamuose kraštuose, jų tarpe ir Kanadoje. Iki šiol minėta linkme dar nepajudėta, nors jau laikas tai padaryti. Laimei, Kanadoje atsirado ligšiol neturėta galimybė išsaugoti kultūriniais lietuvių ir kitų tautinių grupių pėdsakams, būtent, etninius valstybės archyvas Otavoje. Tai viešojo valstybės archyvo skyrius, įsteigtas Kanados valdžios. Žinoma, tas skyrius neatsirado savaime. Valstybinis archyvas atidarė savo duris etninėm grupėm dėlto, kad buvo kam į jas belstis. Bene pirmoji iniciatyva išėjo iš Kanados etninių grupių spaudos sąjungos. Jos atstovai per eilę metų beldėsi į daugelio Otavos pareigūnų duris, kol sudomino ministerį. Dabar, kai valstybinio archyvo durys mums yra atviros, belieka pasinaudoti. Archyvo pareigūnai jau ne kartą kreipėsi į lietuvių, informuodami apie naują galimybę. Bet, kaip ir visur, lietuviai atsiliepia nerangiai. Ir šiuo atveju bus turbūt taip, kaip su daugiakultūrėm pašalpom — kol lietuvių prisirędę prašyti, kitos grupės jomis net pakartotinai naudojosi. Toks nerangumas lietuviškajai kultūrai yra kenksmingas: ilgą jįsėmą bedrožiant, šuo mėšlą nuneša.

Iki šiol kartais pasigirdavo balsų, esą reikia lietuviškąją dokumentaciją išlaikyti lietuvių rankose, nes kitų rankos gali būti nepatikimos. Patirtis betgi rodo, kad Kanados lietuvių ir kitų kraštų atvejais, išeina priešingai. Lietuvių rankose pasilikusi vertinga medžiaga dinga negrąžinamai. Valstybinis archyvas yra nepalyginti patikimesnė vieta nei senųjų tautiečių privačios ir dažnai besikeičiančios pastogės. Ten ji bus profesionaliai saugoma ir visiem prieinama. Be to, ten saugoma medžiaga galės pasinaudoti ne tik tiktai susidomėję lietuviai, bet ir kitataučiai, tyrinėję Kanados praeitį ir įvairių grupių įnašą į bendrąjį gyvenimą. Jau ir dabar tyrinėtojai, rašą ką nors apie etnines Kanados grupes, kreipiasi į valstybinį archyvą, tačiau pastebi dideles spragas. Iš archyvo vadovų teko patirti, kad medžiagos apie lietuvių ten yra labai maža. Dėlto reikėtų visiem tuo susirūpinti. Iniciatyvos turėtų imtis centrinė mūsų organizacija — Kanados Lietuvių Bendruomenė. Kiekviena jos apylinkė turėtų rinkti atitinkamą medžiagą ir siųsti krašto valdybai arba tiesiai valstybiniam archyvui (National Ethnic Archives, 395 Wellington St., Ottawa K1A 0N3). Darbą reikėtų pradėti jau dabar, nes kitos etninės grupės toje srityje yra gerokai pasidabavusios. Pralaidimas atsiradusios aukštos progos būtų nedovanotinas. Tai visų bendras reikalas — ne tik organizacijų, bet ir pavienių tautiečių. Lietuviškasis sąmoningumas ir uolumas turėtų pakeisti tradicinį lėtumą bei nerangumą. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

NAUJAS KRAŠTO GUBERNATORIUS

Kanados gubernatorius Roland Michener N. Metų dieną atsiveikino su kanadiečiais, diplomatinio korpuso nariais, valdžios, kariuomenės ir RCMP policijos pareigūnais. Po beveik septynerių metų tarnybos pasitraukdamas pensijon, jis linkėjo visiems kanadiečiams šaltame technologijos laimėjimų amžiuje šiltesnio bei pilnesnio vienas kito supratimo, nes žmonija yra atsidūrusi neišvartojamoje jūroje. Nuosirdus žmogiskas tarpusavio rūpestis yra atsvara šaltam skaitytuvų materializmui, tikrasis kelias į laimingesni gyvenimą. Oficialus priėmimas diplomatams bei pareigūnams buvo surengtas Otavoje, vyriausybės Rideau Hall rūmuose. Kanados ministerių kabinetui jame atstovavo užsienio reikalų ministras M. Sharp. Pirmasis su gubernatorium atsiveikino diplomato korpuso vadovas Ph. Cantave, Haiti ambasadorius. Komunistinės Kinijos ambasadorius Chang Wen-chin buvo apsirėgęs Mao stiliaus labai kuklia eilute. Iš viso priėmimo bei atsiveikimo dalyvavo 133 diplomatai, 361 RCMP policijos pareigūnas ir krašto apsaugos plėtimo tarybos atstovai, 336 visuomenės atstovai. Kanados

gubernatoriaus pareigas sausio 14 d. perims ligšiolinis ambasadorius Belgijai ir Liuksemburgui Jules Leger. Montrealio burmistras J. Drapeau, pasaulinė 1976 m. olimpiadai numatęs \$310 milijonų išlaidų, šią sumą tikisi sutelkti specialiais pašto ženklais, olimpinė loterija ir olimpiados prisiminimų skirtais doleriais. Olimpiniai ženklai buvo pradėti parduoti jau pėnai rudenį. Loterijos bilietai taip pat susilaukė nemažos paklausos, nors vienas bilietas kainuoja \$10. Laimė bandyti kanadiečių vilioja stambūs \$1.000.000, \$750.000, \$500.000, \$250.000 laimėjimai ir nemažas skaičius smulkesnių. Už laimėtus pinigus nereikės mokėti pajamų mokesčių. Prieš Kalėdas pasirodė ir pirmieji olimpiniai doleriai, kurie plastesniu mastu bus pradėti parduoti sausio viduryje. Specialiai įpakautas keturių sidabrinų monetų komplektas turės dvi \$5 ir dvi \$10 monetas. Oficiali jo vertė yra \$30, tačiau numizmatikos bendrovės jau dabar reikalauja \$36. Iš viso rinkomos bus paleisti 28 skirtingų monetų septyni komplektai. Burmistras J. Drapeau pašto (Nukelta į 6-tą psl.)

Sensacingoji knyga "Gulago salynas"

Išleistas sukrečiantis rusų rašytojo Nobelio premijos laureato A. Solženicino veikalas

Paryžiuje rusų kalba išleista Aleksandro Solženicino dokumentinio pobūdžio knyga "Gulago salynas 1918—1956" yra kaltinamasis aktas ne tik sovietų kompartijai, bet ir visai sovietinei sistemai. Gulagas yra pirmųjų raidžių santrumpa Centrinės Pataisų Darbo Stovyklų Administracijos. Nors A. Solženicinas knyga pavadinio "Gulago salyną", iš tikrųjų jis turėjo galvoje ne salas, bet koncentracinės stovyklas, išmėtytas po visą Sovietų Sąjungą. Jos tik savo izoliacija buvo panašios į salas.

Šiai 600 puslapių knygai A. Solženicinas panaudojo savo paties koncentracinės stovyklose bei tremtyje praleistų ilgų metų patirtį ir 227 kitų kalinių pasakojimus, atsiminimus, laiškus. Tie buvusieji kaliniai su juo pradėjo įsikišti ryšio, kai A. Solženicinas N. Chruščiovo dėka išleido gyvenimą koncentracinėje stovykloje vaizduojančią apysaką "Viena Ivano Denisovičiaus gyvenimo diena". Nuo 1958 m. rinkęs medžiagą, "Gulago salyną" pradėjo rašyti 1964 m. ir užbaigė 1968 m. Nors knygos kopija buvo išsiųsta užsienin, autorius sąmoningai atidėjo jos išleidimą, nenorėdamas pakenkti pareikškimus padariusiems gyviesiems liudininkams. A. Solženicinas prisitardavo užsieniečiams, kad jo pagrindinis veikalas bus paskelbtas tik tada, jeigu jis bus suimtas arba jeigu ji išliktų KGB agentų suorganizuota nelaimė.

Pernai vasarą KGB pareigūnai be pertraukos penkis paras tardė Leningradietę Jelizavetą Voronianską, kuriai A. Solženicinas buvo davęs saugoti vieną "Gulago salyno" kopiją. Nelaimingoji moteris tardymo metu palūžo ir tą kopiją atidavė KGB saugumiečiams, o pati, grįžusi namo, nusižudė. Knygos pateikimas į KGB rankas jos išleidimo atidėliojimą padarė beprasmiu, nes saugumiečiai iš jos puslapių sužinojo liudininkų pavardes. Jeigu bus imta si represijų, A. Solženicinas jų negalės apsaugoti. Šiuo atveju galbūt daugiau gali padėti knygos paskleidimas pasaulyje, skaitytųjų reakcija, jeigu KGB bandytų suimti A. Solženiciną ar jo liudininkus.

Didžioji spauda paskelbė tris ilgokas "Gulago salyno" ištraukas, pasinaudodama Niujorke ruošiamu vertimu. Ją santrauka turėtų būti įdomi ir lietuviams.

Zekų puota

A. Solženicinas savo naująjį veikalą pradeda reikšmingu epizodu apie zekų puotą, zekais vadinamas koncentracinių stovyklų kalinius. 1949 m. jis ir jo draugai Mokslų Akademijos leistame žurnale "Priroda" aptiko laisvų apie Kolyomos upės pakrantėse atkastą požeminį suledėjusį upelį, kurio lėdė buvo išlikusios priešistorinės žuvys ir driežai. Kasinėjamai vykdė kalinių ledo gabalus su priešistorinėmis retenybėmis tempė prie lauzo ir atšildę pilna burna valgė žuvis bei driežus. Galbūt mokslininkams buvo sunku suprasti ichtiologijai padarytą žalą, bet šią netikėtą puotą lengvai suprato A. Solženicinas su savo bičiuliais, nes ir jie tuo metu buvo tokie pat zekai, kamuojami nuolatinio alkio. Jis prisipažįsta, kad ir jis pats būtų mielai valges tas priešistorinės žuvis.

"Esi suimtas..."

I Gulago salyną buvo labai lengva patekti. Užteko pro dantis prakoštų dviejų žodžių: "Esi suimtas..." Įvadą į šiuos žodžius būdavo skambutis ar beldimasis į duris nakties glūdimyje. Suimtąjį išvedus, būdavo atliekama viską laužanti ir naikinant nuodugni buto krata. Čia A. Solženicinas pateikia kelis konkrečius pavyzdžius. Sumė garvežio mašinista Inošina, saugumiečiai išvertė iš kasto kambarį pasarvotą jo vaiką. Iš Tibeto žinovo Vostrikovo jie konfiskavo senuosius tibetiečių rankraščius, kuriuos jo mokiniai iš KGB teatgavo po 30 metų. Suimant orientalistą Nevskį, buvo atimti tangutų rankraščiai. Tik po 25 metų, kai jis jau buvo miręs, jam buvo paskirta Lenino premija už tų rankraščių išsaikymą. Iš Kragerio saugumiečiai atėmė jo sutelktą Jėnisejaus ostvakų archyvą, jo paruoštą alfabetą bei žodyną. Taip ši maža tautinė grupelė ir šiandien yra likusi be savo rašto. Suėmimai būdavo atliekami

labai įvairiu būdu. 1926 m. vengru komunistė Irma Mendel, per Kominterno įstaigą gavusi du bilietus, su teisėju Klegal nuėjo į Didįjį Maskvos teatrą, o po spektaklio tas jos gerbėjas ją nuvežė tiesiai į Liubjankos kalėjimą. JAV ambasados pareigūnas A. Dolgunas buvo suim-

Okupuotoje Lietuvoje sovietinis rusų režimas neleisdžia oficialiai švesti Kalėdų. Šventinė eglutė vartojama tik Naujų Metų proga. Nuotraukoje — mažytė tautietė savo tėvyneje džiaugiasi Naujų Metų eglute

tas dienos metu Gorkio gatvėje prie Maskos centrinio telegrafo įstaigos. Ji tik po daugelio metų pavyko išlaisvinti JAV vyriausybę.

1937 m. į NKVD įstaigą No-vočerkaske atėjo viena moteris pasiklausti, ką ji turi daryti su suimtos kaimynės paliktu kūdikiu. Enkavedistai pasiūlė jai kėdę ir pažadėjo reikalą išaiskinti. O tą išaiskinimą jie atliko tikrai originaliai — po dviejų valandų jie ją pačią įstūmė į kalėjimo kamara.

Eilės prie kalėjimų

Suimtieji dingdavo kalėjimuose bei koncentracinėse stovyklose, o jų artimieji pradėdavo sugriautą gyvenimą, kurio dėmės centre būdavo maisto siuntinių įteikimas suimtajam. Prie kalėjimų susidarydavo ilgose eilės asmenų, bandančių įteikti siuntinius. Kai toks asmuo pagaliau priedavo prie langelio, dažnai jam būdavo atsakoma: "Tokia pavarde mes neturim kalinio ir apie jį nieko nesam girdėję..." O priėmimo prie langelio pvz. Leningrade kartais reikėdavo net penkių parų stovėjimo eilėje.

Tik po gero pusmečio ar net ištisų metų suimtas galėdavo laisvą susirūti su savo artimaisiais arba jiems būdavo pareikšta: "Jis neturi teisės susirūšinti." Toks pareigūnų atsakymas paprastai turėdavo tik vieną prasmę — suimtas jau buvo sušaudytas.

Teroro pradaininkas

Teroro pradaininku A. Solženicinas laiko V. I. Lenina, kuris savo rašinyje "Varžybų organizavimas" jau 1918 m. gegužės 10 d. paskelbė "rusų žemės valymą nuo kenksmingų vabzdžių". Ton vabzdžių kategorijon buvo įtraukti ne tik klases priešai, bet ir dykduoniamis apkalinti darbininkai. Tokiais kenksmingais vabzdžiais Leninui buvo pvz. spaustuvininkai anuometiniame Petrapilyje, geležinkeliečiai ir net telegrafistai.

Jau 1918 m. į kalėjimus ir stovyklas iškeliavo "socializmo išdavikai", menševikai, anarchistai, populiarieji socialistai, susilaukę kaltinimų, kad jie tik vaidino revoliucioninkus ir tikrai dangstėsi socializmo kauke.

Pasaulio įvykiai

NOBELIO PREMIJOS LAUREATAS ALEKSANDRAS SOLZENICINAS PARYŽIUJE rusų kalba išleisdino dokumentinę knygą "Gulago salynas 1918—1956", kuri iš tikrųjų yra Lenino įsteigtų ir Stalino iš-tobulintų koncentracinių stovyklų istorija. Nors N. Chruščiovas pasmerkė Staliną, jo budeliai, išskyrus Beriją, nebuvo nubausti. Bausmės jiems dabar reikalauja A. Solženicinas, primindamas V. Vokietijoje vykusius pokarinius teismus, kuriuose patys vokiečiai skyrė mirties ir kalėjimo bausmes Hitlerio kraugeriams. Jis taipgi pabrėžia, kad sovietinėse koncentracinėse stovyklose ir apalai Sovietų Sąjungoje buvo nužudyta žymiai daugiau žmonių, negu nacių siuntėjimo laikais Vokietijoje. Faktus bandančiai nuslėpti sovietų kompartijai ši knyga yra skaudus smūgis, nes ji jau verčiama į anglų bei kitas kalbas.

ir bus plačiai paskleista pasaulyje. Atrodo, A. Solženicinas siekia atviro susikirtimo su Kremliu vadais. Maskvoj jį aplankiusiems prancūzų advokatams J. M. Perard ir E. Piussan jis prisipažino, kad dėl šios knygos išleidimo jam greičiausiai teks atsidurti teisme. Šią mintį jis yra išskėles ir pačioje knygoje, aprašydamas susitikimą su jam amnestiją suteikusiais teisėjais. Amerikiečių "Liberty" radijas Miunchene jau pradėjo transliuoti visą knygos tekstą net 17 kalbų, panaudodamas trumpųjų bangų siųstuvus I s p a n i j o j e. "Amerikos Balsas" taip pat su-pažindino Sovietų Sąjungos gyventojus su knygos ištraukomis ir spaudos komentarais.

"TASSO" REAKCIJA

"TASSO" žinių agentūra du kartus aštriai puolė A. Solženiciną, "Gulago salyną" pavadin-dama sovietų liaudies įžeidimu, o patį autorių apšaukdama marionete antisovietinėje propa-gandoje. Pylas iš "TASSO" su-silaukė ir užsienio laikraščių, paskelbė knygos ištraukas ar jos santrauką. Knyga liaudies įžeidimu tegali laikyti bukapro-tiški kompartijos pareigūnai. Koncentracinės stovyklos nėra A. Solženicino fantazijos vaisius, bet jo ir milijonų kitų kalinių skaudi patirtis. Jose buvo kan-kinama ir marinama Sovietų Są-jungos liaudis. Spėjama, jog kompartija gali pradėti bylą prieš autorių ir knygos leidėjus, pasinaudodama Tarptautine Au-toriaus Teisių Konvencija, ku-rion Sovietų Sąjunga įsijungė 1973 m. gegužės 27 d. Maskvo-je kompartija jau yra sudariusi Sovietų Sąjungos autorius teis-ių agentūrą, vadovaujama Bo-riso Pankino. Pastarasis teigia, kad sovietų autorių knygų leidi-mas užsienyje turi būti tvarko-mas tik per šią agentūrą, nes iš tikrųjų tai yra prekybos su už-sieniu sritis, o prekybą kontro-luoja valdžios įstaigos. Įstaty-mai už prekybos su užsieniu pa-žeidimus yra numatę nuo 3 iki 10 metų kalėjimo ir 5 metus tremties. Šias bausmes sovietinis teismas lengvai galėtų paskirti A. Solženiciniui, bet kom-partijai turbūt nepavyks sustab-dyti knygos išleidimo laisvaime pasaulyje. Tarptautinė Auto-riaus Teisių Konvencija nėra su-organizuota valstybinių pagrindu. Savo teisių apsauga rūpina-si patys autoriai ir leidyklos. Taigi, galutinis žodis šiuo atve-ju priklauso ne B. Pankino va-dovaujamai valdinei agentūrai, bet pačiam knygos autoriui A. Solženiciniui.

NAUJA VYRIAUSYBĖ

Ispanijos diktatorius gen. F. Franco baskų nužudytą premje-rą L. C. Blanco pakeitė ligšio-liniu vidaus reikalų ministriu C. Arias. Pastarasis į devyniolikos ministerių kabinatą pasirin-ko net 11 naujų veidų. Iš parei-gų buvo atleistas užsienio reika-lų min. L. Rodo ir eilė kitų ministrų. Visi jie priklausė ka-talikių "Opus Dei" grupei, sie-kiančiai sušvelninti gen. F. Franco diktatūrą. Naujais mi-nistrais premjeras C. Arias pa-sirinko falangistus, kuriuos nuo 1969 m. buvo užgožusi "Opus Dei" grupė.

PAKEITĖ VADUS

Kinijos kompartija pakeitė 8 savo vienuolikos karinių sričių vadus, perkeldamas juos iš vie-no miesto į kitą. Senjango pra-monės centras buvo patikėtas L. Te-šengui, vienam pagrindni-ųjų kariuomenės komisarų. Sen-jango sritis turi ilgą sieną su Sovietų Sąjunga, ten yra įvyke daug susikirtimų su sovietais 1969 m. Senjango komendantas C. Hsi-lien buvo paskirtas Pe-kingo komendantu. Abu šie komisarai yra kiniečių kompartijos politbiuro nariai. Oficialiai skelbiama, kad vadų pakeiti-mais norima sustiprinti krašto apsaugą, kuriai grėsmę sudaro Sovietų Sąjunga. Tačiau Kini-ja vis dar neturi krašto apsaugos ministerio, kariuomenės šta-bo viršininko ir laivyno vado. Ši spraga susidarė prieš 28 mėne-sius, kai krašto apsaugos min. Lin Piao nesėkmingai bandė nu-vertinti senąjį vadą Mao ir žuvo lėktuvo nelaimėje, bandydamas pabėgti Sovietų Sąjungon. Kartu su juo žuvo kariuomenės šta-bo viršininkas ir laivyno vadas. Spėjama, kad ju pakaitai greičiausiai bus paskelbti po Kini-jos liaudies kongreso atstovų suvažiavimo, kuris dabar šaukia-mas praėjus net devyneriems metams. Rimčiausiu kandidatu į krašto apsaugos ministerius yra laikomas kariuomenės herojus J. Cien-jing, tvarkantis šios mi-nisterijos reikalus nuo Lin Piao žuvimo dienos.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Ziburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaigamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$8.50, pusmetinė — \$5. Rėmėjo prenumerata \$15
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Ziburiai", Inc.
Subscription rates: \$8.50 per year, \$5 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

LIETUVIO KARDINOLO KLAUSIMU

DR. P. MACIULIS

Vis dažniau "Tėv. Ziburiuose" skaitytojai pasisako dėl parinkimo ir eventualiai pakėlimo kardinolo ir Lietuvai. Visi atsakomybė dėl kardinolo nebuvimo sukurama Vatikaniui. Kaikas labai toli šokteri iš kelio. Pvz. anuomet lenkams su Vatikano sudarius konkordata, Lietuvos vyriausybės oficioje J. Purickis paskelbė straipsnį antrašte: "Los von Rom!" Nesidėdavo žinovu, bet šiuo klausimu noriu ir savo nuomonę pasakyti.

Kardinolų kolegija yra teisinis vienetas, kuris, popiežiui mirus, renka Katalikų Bendrijos vyriausią ganytoją — Kristaus vietininką. Tos kolegijos narius parenka Vatikano kūrėja iš katalikiškų kraštų vyskupų. Į kardinolų poaugštį juos pakelia pats popiežius. Prieš 60 metų į kandidatų parinkimą įsiterpdavo ir taip vadinamoji "Sventoji Romos globotinė Austro-Vengrijos imperija", bet šitą privilegiją popiežius Pijus X panaikino.

Popiežių išrinkę, kardinolai iš Romos kas sau išsiskirsto į savo vyskupijas ir toliau eina vyskupų pareigas. Savaimė aišku, su tokiais vyskupa-kardinolais tu kraštų vyriausybės daugiau skaitosi, negu su kitais vyskupais. Be abejonės, tai atsiliepia ir į K. Bendrijos reikalų tvarkymą.

Vatikano kūrėja parenka kandidatų į kardinolų kolegiją tiesioginiu keliu, kaip pvz. Italijoje, ir netiesioginiu būdu. Suprantama, kunigai ir vyskupai yra žmonės, kurie nevienodai pasireiškia savo pašaukimo srityje ir todėl nevienodai būna vertinami. Pagaliau ir Vatikano kūrėja susideda iš žmonių, kuriuos kartais paveikia ir pašalinė įtaka.

Grįždami prie kardinolo parinkimo Lietuvai, prisiminkime, kad iki I D. karo Lietuva buvo Rusijos imperijos dalimi. Net ir jos vardas buvo pakeistas į "Severo-Zapadnyj kraj". Ji turėjo tik vieną žemaičių vyskupiją su maždaug dviem milijonais katalikų. Kitos dvi vyskupijos — Vilniaus ir Seinų buvo lenkų užgožtos.

Lenkija šituo klausimu buvo daug geresnėje padėtyje. Ji turėjo apie 15 milijonų katalikų. Pirmuoju jos kardinolu buvo parinktas buvęs Dvasinės Petrapilio Akademijos rektorius vyskupas Kliučinskis. Vieton mirusio Kliučinskio buvo parinktas Sapieha. Dabartinis metu Lenkija turi du kardinolus — S. Wyszyński ir Wojtyła.

Lietuva, atgavusi nepriklausomybę, faktiškai teturėjo vieną

žemaičių vyskupiją. Tautos atgimimo laikais ji turėjo vieną ryškų karį — vyskupą Motiejų Valančių. 1914 m. rudenį Berlyne po operacijos mirė vyskupas M. Cirtautas, kuris nei tautoje, nei Katalikų Bendrijoje Lietuvoje niekuo nepasizymėjo. Suprantama, ir Vatikano kūrėjos akių į save neatkreipė. Vysk. Cirtautui mirus, Vatikanas žemaičių vyskupų paskyrė buvusį Petrapilio Dvasinės Akademijos profesorų ir ilgametį Pavolgio vokiečių kolonijos kapelioną Pranciškų Karevičių, mosėdiškį žemaičių. Jis pirmuoju savo pamokslu Kauno katedroje atvirai ir aiškiai atsisakė nuo lenkų bei lenkuojančių dvasiškų likučių. Tai sukėlė audrą ne tik tarp Lietuvos lenkų, bet ir lenkų įstaigose Romoje bei Vatikano kūrėjoje. Juk lenkai visur išsiskverbia, jei tai liečia vienokį ar kitokį lenkišką klausimą.

Dabar kiekvienam aišku, kodėl ir po dešimties metų vyskupavimu, kai buvo sudaryta Lietuvos bažnytinė provincija ir Kauno vyskupija buvo pakelta į arkivyskupiją, nauju arkivyskupu-metropolitu buvo paskirtas Šv. Rašto vertėjas prof. Juozas Skvireckas, o ne vyskupas Pr. Karevičius. Pastarasis tai gerai suprato ir, nusilenkęs popiežiaus autoritetui, tyliai įstojo į marijonų vienuolyną, kur po kelių metų ir užmerkė akis... Jei ne lenkų intrigos prieš jį, Vatikano kūrėjai, rodos, būtų derėję pasiūlyti vysk. Pr. Karevičių kandidatą į kardinolus.

Sudarius bažnytinę Lietuvos provinciją, naujos Kaišiadorų, Panevėžio, Telšių ir Vilkauskio vyskupijos buvo paskirti nauji vyskupai. Pirmuoju Panevėžio vyskupu buvo paskirtas seminarijos prof. Kazimieras Paltarokas. Jis savo iškilia veikla, sumanumu ir geraširdišku augščiau atvirumu greit visoj savo vyskupijoje liko suprastas ir pamiltas. Po penkiolikos metų vadovavimo, bolševikų armijai įžengus į mūsų kraštą, jis su kitais Vilniaus ir Telšių vyskupais nepasitraukė, kaip kad padarė abu Kauno vyskupai. Vyskupa M. Reini bolševikams įkalinus, vysk. K. Paltarokas vadovavo Panevėžio ir Vilniaus vyskupijoms. Jis mirdamas pasakęs prie lovos stovintiems kunigams: "Pavargau, aš nebegaliu, jūs būkite vyrai, dirbkite nenuleidami rankų..." Tokie kandidatai tinka ir Vatikano kūrėjai kandidatais į kardinolus, tik jų karo miglose niekas laiku nepamatavo.

Jaunas lietuvis diplomatinėje tarnyboje

Pasikalbėjimas su monsijoru dr. Audriu Bačkiumi, dirbančiu diplomatinėje Vatikano tarnyboje

(Tęsinys iš praejusio nr.)

— Ar gyvendamas toli nuo lietuvių neatitrūkte nuo jų gyvenimo bei rūpesčių?

— Žinoma, gyvendamas toli nuo lietuvių, atitrūkau nuo jų gyvenimo, bet širdyje glūdi rūpestis bei noras kuo nors pasitarnauti lietuviškai veiklai. Tai gana sunku gyvenant krašte, kuriame visais laikais turi būti atiduotas susipažįstant su krašto žmonėmis, jų papročiais, gentimis ir jų kalbomis. Galiau pasakyti, kad visur po kelerių metų buvimo tikrai pamilstu kraštą, jo žmones ir būna gaila išvažiuoti. Visos to krašto problemos pasidaro tarsi savos. Manau, jei kas, teoriškai kalbant, atvažiuotų Sv. Sosto atstovu nepriklausomai Lietuvon, mes irgi reikalautume iš jo, kad visą savo laiką skirtų ne savos tautos reikalams, bet atsiduotų visiškai žmonėms, kuriems tarnauja, ir net šiek tiek prisimintų jų kultūros, jei įmanoma.

— Diplomatinėje Vatikano tarnyboje, rodos, vyrauja italai. Kurių tautybių yra joje, neskaityti italų? Kiek lietuvių?

— Taip, šioje tarnyboje šandieną vyrauja italai, nors jau apie 15 Sv. Sosto atstovų yra neitalų. Neseniai ir JAV-ems buvo paskirtas belgas apaštališkuoju delegatu. Tarp žemesnių tarnautojų, sakysim tarp sekretorių, jau manau, kad bus mažiausia 30%-40% neitalų. Stengiamasi mūsų tarnybai duoti tarptautinį veidą, imant žmones iš įvairių pasaulio kraštų. Manau, kad tokiu būdu ir aš ten pakliuvau. Dirba ir kitas lietuvis — mons. Jonas Bulaitis. Jis šiuo metu tarnauja Kenijos valstybėje, o anksčiau yra tarnavęs Korejoje, Čilėje ir Panamoje. Kaip žinia, yra ir vysk. Paulius Marcinkus, kuris tarnavo tiesioginėje diplomatinėje tarnyboje, o šandien eina augštas pareigas K. Bendrijos centre — Romoje.

— Ar sunku patekti į diplomatinę Vatikano tarnybą? Ko reikalaujama iš kandidatų, kokio pasiruošimo?

— Nesakyčiau, kad sunku į ją patekti. Šiandien reikalaujama iš kandidatų teologijos arba kanonų teisės doktorato, o toliau yra specialia akademija, kur papildomas mokslas diplomati-

jos istorija, diplomatinė politika, tarptautinė teisė ir kitų kalbų studijomis. Tai jau yra specializavimosi darbas. Šiandieną irgi reikalaujama, kad kunigai, kurie įstoja į diplomatinę tarnybą, būtų tam tikrą laiką dirbę pastoracinį darbą. Dėlto gana sunku gauti kandidatų iš įvairių kraštų, nes kas pamėgo pastoracinį darbą nenoriai eis į tokį, sakykim, biurokratinį darbą. Juk nori-nenori daug laiko reikia praleisti raštinėje, rašant pranešimus ir pan.

— Kaip atrodo, ar patartina lietuviams eiti į diplomatinę Vatikano tarnybą?

— Kiekvienas kunigas, lietuvis ar nelietuvis, kuris jaučia norą tarnauti K. Bendrijai tokiu būdu, gali įeiti ir būti naudingas. Tai yra vienas tarnavimų būdų K. Bendrijai. Diplomatinė tarnyba nėra nieko ypatingo. Vieni kunigai darbuojasi seminarijose, kiti — parapijose, trečiai kitokioje veikloje, o šis būdas skiriasi tik tuo, kad tarnaujama tiesiogiai centrui.

— Ar yra galimybių pasitarnauti lietuviškiems reikalams?

— Tiesiogiai didelių galimybių nėra. Bet, suprantama, žmogus, kuris ilgai tarnavo ir užmezgė ryšius su augštais Vatikano pareigūnais, jei yra gerai vertinamas, turės progos tinkamu momentu pasakyti žodį Lietuvos reikalais ir net bus atsi-klaustas. Žinoma, nereikia manyti, kad einantysis diplomatinės tarnybos iš pat pradžių galės turėti įtakos ir pasakyti savo žodį. Svarbiausia yra dirbti K. Bendrijos centre, pažinti darbo būdą, mokėti prieiti prie tinkamų žmonių, kad, reikalui esant, galėtum pasitarnauti lietuviams. Dėlto juo daugiau turėsime lietuvių augstesnėse K. Bendrijos sferose, juo naudingesnis bus lietuviškiems reikalams.

— Ar ligšiolinėje savo tarnyboje galėję patirti supratimą lietuvių ir kitų pavergtų tautų reikalams?

— Tarp Sv. Sosto atstovų esu patyręs daug supratimo Rytų ir aplamai pavergtų tautų reikalams. Ypač pajutau jų tarpe daugiau supratimo mūsų reikalams nei kur kitur. Pirmiausia,

visi atstovai jau iš diplomatinės istorijos puikiai pažįsta Lietuvos padėtį ir jos visas nelaimes. Jie užjaučia lietuvių, domisi jų reikalais, nors ir nemato konkrečių galimybių, kaip Lietuvai galima būtų padėti. Taigi, Vatikano sluogsnuose, reikalui esant, galima žodį įterpti. Kitose K. Bendrijos įstaigose, kur yra specializuotas vienos srities darbas, kaip pvz. rūpestis krikščionių vienybe, reikalai yra sprendžiami grynai krikščionių vienybės požiūriu, nematant politinių aplinkybių, nematant visumos. Diplomatinės tarnybos žmonės turi aiškų supratimą diplomatinės ir realios kraštų padėties. Todėl diplomatinė sekcija turi budėti, kad neįvyktų nepramątytų dalykų.

— Gyvendamas Romoje turbūt galėsite dalyvauti ir Europos lietuvių gyvenime?

— Kiek galimybės leis (sąlygų dar nepažįstu), stengsiuos. Tačiau mūsų pareigos užima gana daug laiko ir neleidžia niekur perilgai atitrūkti. Žmogus esi priirištas. Žinoma, atostogų metu labai mieliai visur prisidėsiu. Be to, pačioj Romoj yra gražus lietuvių būrys. Džiaugsiuos, kad galėsiu gyventi arčiau jų ir ten tai tikrai visur mieliai dalyvausiu.

— Ar sekate lietuvių spaudą? — Esu užsisakęs ir sekiau iš arčiau keletą lietuviškų laikraščių bei žurnalų. Tačiau reikia pasakyti, kad laikraščiai kartais atėidavo po keturių, o kartais net ir po šešių mėnesių. Žinios tikrai pasidarydavo labai neįdomios, kai gaudavau taip pavėluotai. Be to, nebuvo ir su kuo apie visa tai pasišnekėti. Tačiau, kiek galiu, lietuvių spaudą visuomet seku.

— Ko linkite "T2" skaitytojams?

— Sveikinu visus ir džiaugiuosi laikraščio turiniu bei redagavimo kokybe. Pasklaidžius "T2" puslapius, matyti ne tik Kanados lietuvių pulsas, bet ir aplamai visa lietuvių veikla pasaulyje. Tai parodo ne tik redaktorių, bet ir pačių skaitytojų norą bei rūpestį savosios tautos bei tikybės reikalais tiek laisvajame pasaulyje, tiek pavergtoje tėvynėje Lietuvoje. Gyvuokite!

P A D Ė K A

Liūdesio valandoje, mirus Čikagoje mano brangiam broliui A. A. NIKODEMUI LAURINAVICIUI, nuoširdžiai dėkoju: visiems atsilankiusiems koplyčioje, aukojusiems Šv. Mišias už vėlonies sielą, prisilankiusiems gėles. Visiems dalyvavusiems gedulingose Mišiose ir palydėjusiems vėlonę į amžino poilsio vietą — Šv. Jono kapines Toronte. Taip pat nuoširdžiai dėkoju karštą nešiusiems bičiuliams ir visiems mane užjautusiems asmeniškai, laiškais ir per spaudą. Ypatingą padėką reiškiu kun. J. Staškevičiui už maldas koplyčioje, kun. klebonui P. Ažubaliui už Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą, V. Verikaitiui už vargonavimą į giedojimą bažnyčioje, A. Vengriui už vėlonies palydėjimą iš Čikagos į Torontą, E. Lorencienei ir I. Jakavičienei už tikrai nuoširdų rūpestį bei pagalbą.

Visiems nuoširdus ačiū —

Sesuo Stefanija Jagėlienė

A + A

STASIUI KAIRIUI

tragiškai mirus, jo žmoną ELENĄ, sūnus LINĄ ir VIDĄ, švogerį VYTĄ RADAUSKĄ su šeima ir visus gimines Lietuvoje nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime —

P. Augačiai M. Grincevičiai
A. Augustinavičiai B. Čaikos
B. Dirsės J. Laureckai
P. Lapieniai M. Norkai
V. Miceikos B. Stonkai
B. Povilaičiai V. Treigiai
K. Ratavičiai V. Ignaičiai

J. Viltrakiai

A + A

STASIUI KAIRIUI

iškeliavus amžinybėn, jo žmonai ELENAI, sūnams

— LINUI ir VIDUI nuoširdžiai užuojautą reiškia —

Vytautas Paulionis su šeima

Staiga netekusiai brangaus

tėvelio a. a. KAZIMIERO

Suvalkų trikampyje, BRONEI PRAKAPIENEI su šeima

nuoširdžiausią užuojautą reiškia —

J. J. Kamaičiai T. P. Kareckai
O. A. Dziemionai D. B. Mačiai

A + A

tėveliui JONUI mirus

Suvalkų trikampyje, dukrai BIRUTEI PELECKIENEI

su šeima Čikagoje reiškia nuoširdžiausią užuojautą —

J. J. Kamaičiai O. A. Dziemionai
B. S. Prakapai

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius ląkštus
 - invalidumo pajamas
 - nuosavybių draudą
 - šeimos apsaugą
- studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carton St., suite 714

Raštinė: 363-1468
Namai: 766-5857

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Ykaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANCORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuviai vokiečių repatriacijai

(Tęsinys iš praejusio n-rio)

Pokario Vokietijoje

Vakaru sąjungininkai numatė, kad karui pasibaigus, jie sudurs su didele problema. Vokietija karo metu pas save priėmė išgabeno daug darbininkų. Šį skaičių dar daugiau padidino Rytų Europos pabėgėliai. Karui pasibaigus, Vokietijoje buvo priskaitoma 8—9 milijonai svetimišalių. Jie buvo vadinami Displaced Persons (išvietinti asmenys). Tai problema išspręsti Vakaru sąjungininkai įsteigė UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration). Jos pagrindinis tikslas buvo surinkti svetimišalius, aprūpinti juos maistu, nakvyne, drabužiais, suteikti reikiamą medicinos pagalbą ir grąžinti į kilmės kraštus. 1945 m. UNRRA repatriavo apie 7 milijonus svetimišalių. 1946 m. pasirodė, kad apie milijoną svetimišalių dėl jų kraštuose pasikeitusios politinės būklės neparo grįžti į namus. UNRRA sutelkė juos į stovyklas. Parūpino jiems maistą, gyvenamas patalpas, medicinos pagalbą ir teisinę globą bei apsaugą. 1947 m. UNRRA nustojo veikti ir jos funkciją perėmė IRO (International Refugee Organization). Jos pagrindinis tikslas buvo surasti išvietintiems naują tėvynę ir juos ten nuvežti. 1952 m. IRO savo darbą užbaigė, įkurdinusi daugiau kaip milijoną pabėgėlių įvairiose pasaulio kraštuose. Vokietijoje pasilikę nedidelis skaičius svetimišalių, nepajėgusių emigruoti dėl silpnos sveikatos ar kitų priežasčių.

Atranka

Isteigus UNRRAI stovyklas, į jas suvažiavo priverstinai darbams suvežti asmenys ir pabėgėliai. Taip pat į jas sulindo ir buvę vokiečių repatriantai, nelaukė save vokiečiais. Pradžioje viskas buvo ramu, bet vėliau UNRRA vadovybė pastebėjo, kad į jų stovyklas pateko elementas, kuris, jų manymu, neturėtų čia būti. Į tą grupę įėjo repatriantai, asmenys, tarnavę vokiečių kariškuose daliniuose, nacių kolarantai ir kiti. UNRRA, norėdama jais atsikratyti, įvedė stovyklos gyventojų patikrinimą (screening). Tai neadaug ką tepadėjo, nes tardymo metu beveik niekas teisybės nesakė. Į pagalbą UNRRAI atėjo dokumentacijos centras vakarų Berlyne.

Vieno tautiečio pergyvenimai

Amerikiečių kariuomenės daliniai karo pabaigoje Bavarijoje, kalnuose, surado nesunaikintą nacių valdžios sudarytą kartoteką. Į šią dokumentaciją buvo įtraukta apie 15 milijonų asmenų, į ją įėjo nacių partijos narių bylos, vokiečių repatriantų bylos, tarnavusių kariniuose vokiečių daliniuose asmenų bylos ir kita.

I DP stovyklų administracijos būstines pradėjo plaukti slapsti dokumentacijos centro sudaryti repatriantų sąrašai su įsakymu juos išmesti iš stovyklų ir perduoti vietinei vokiečių globali. Baimė būti išmestam, neįtektis teisinės ir ekonominės globos bei nežinoma ateitis bauginė visus repatriantus. Kaikurių gyvenimą DP stovyklose galima vadinti kančios gyvenimu. Tos pačios linijos laikėsi ir vėliau įsikūrusi IRO.

Susidarė stovyklose tautiniai komitetai gynė, kiek pajėgė, buv. repatriantus. Aiškino vakarų sąjungininkams, kad jie esą tokie pat politiniai pabėgėliai, kaip ir jie patys yra, tik jie yra pabėgę vokiečių repatriacijos metu. Tada Vakaru sąjungininkai kaikuriems repatriantams padarė išimtis — davė jiems DP teises, atseit, suteikė jiems globą su teise emigruoti, bet neleidė gyventi išvietintųjų stovyklose ir gauti medžiaginį aprūpinimą.

Kiekvieno emigruojančio į JAV pavardė buvo tikrinama dokumentų centre, vakarų Berlyne. Kiekvieno repatrianto, emigruojančio į JAV, byla buvo siunčiama į Vašingtoną ir ten nagrinėjama. Kartais tas nagrinėjimas užtrūkavo net 6 mėnesius.

Emigravus visų repatriantų vargai pasibaigė. Jie kūrėsi naujoje šalyje, kaip ir kiekvienas kitas. Turėję daug rūpesčių ir vargų bei įsigiję nemažą patyrimą, dažnu atveju jie buvo veržlesni ir veiklesni, negu kiti pabėgėliai.

Amerikiečių tarnyboje

Mes pokarinę Vokietijoje gyvenome labai gerai. Gal tas laikotarpis buvo lengviausias ir geriausias mūsų gyvenime. Abu dėvėjome amerikiečių kariuomenės karininko uniformą, tik su kitais ženklais, turėjome gerą, ištaigingą kariuomenės gervizuotą butą, maitinomės karininkų valgyklose, naudojome

šoferių vairuojamais automobiliais, kariuomenė skirtais traukiniais ir gaudavome kariams skirtas rūkalų ir alkoholinių gėrų normas. Tiesa, negaudavome to pilno atlyginimo, kurį gaudavo amerikiečių karininkai.

Būtų naivu manyti, kad mūsų neįsivaizdavo ateinantįjį repatriantų sąrašai. Mes juos mątydavome, mes turėjome rūpesčio bei vargo. Teko kovoti dėl savo teisių ir egzistencijos. Mūsų pavardė sąrašuose niekad nepasirodė. Mes likome savo pareigose su visom teisėm ir privilegijom iki emigravimo.

Siaurės Amerikoj

Jau daugelis metų prabėgo nuo 1941 m. repatriacijos. Buvusieji repatriantai gyvena išvairių tarpe. Mes neatpažįstame jų, tačiau jie yra mūsų tarpe — svečiuose, pokyliuose, susirinkimuose, minėjimuose, bažnyčioje ir kitur. Jie beveik su nieku nesidalina paslaptimis. Daugelis jų greičiausiai tą paslapį į kapus nusinė.

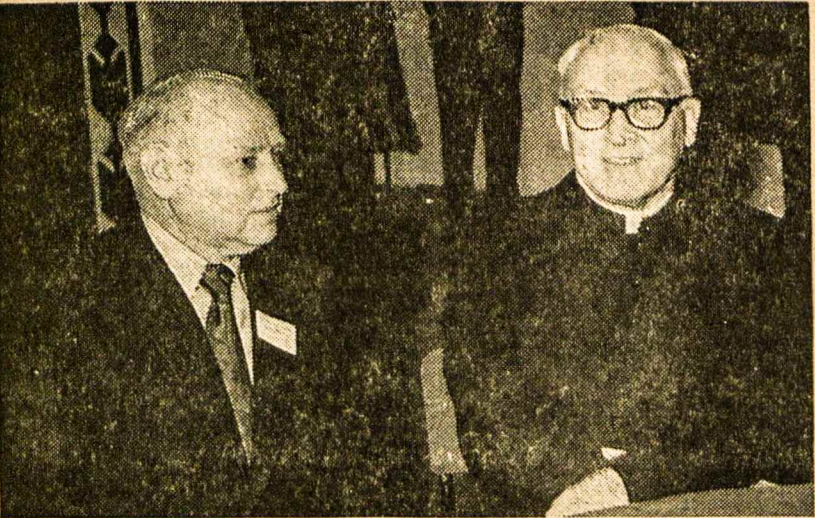
1941 m. pavasarį iš Lietuvos išvykę lietuviai repatriantai buvo jauni, veržlūs, vos gyventi pradėję jaunuoliai ir jaunuolės. Jie sudarė lietuvių tautos kamieno aktyviausią ir gyviausią dalį. Daugumas jų — išsilavinę ir išsimokslinę. Vokietijoje jie patyrė nemažą rūpesčių ir vargą — turėjo kovoti dėl savo teisių, likimo ir ateities. Niekas jiems negalėjo padėti. Vakaru sąjungininkams užėmus Vokietiją, jiems vėl teko kovoti dėl savo teisių ir ateities.

Amerikiečių karinės valdžios įstaigoms, UNRRAI, IRO ir amerikiečių šalpos draugijoms reikėjo sumanių, darbščių tarnautojų, mokančių vokiečių, šiek tiek anglų bei kitas kalbas. Į tas pozicijas išiveržė nemažas nuošimtis repatriantų. Jie užėmė gana atsakingas pareigas ir labai daug padėjo pabėgėliams bei tautiniams komitetams. Nuolatini tikrinimai ir skundai sumazino jų eiles, tačiau jie atliko didelį ir pozityvų darbą pabėgėlių tarpe pokarinę Vokietijoje.

Ekonomiškai ir politiškai atkutus Vokietiją pradėjo remti buv. vokiečių pabėgėlius ir tremtinius ne tik Vokietijoje, bet ir į užsienį išvykusius. Atseit, pradėjo kompensuoti už prarastą karo metu turtą. Į šią sritį įeina ir 1941 m. repatriantai. Bet vokiečių valdžia kom-

pensuoja tik vokiečių kilmės asmenis. Kiekvienas, kuris panoro gauti ką kompensaciją, privalėjo įrodyti, kad jis yra vokiečių kilmės. Tai dar tikrina ir tvirtina specialiai tam reikalui skirti organai V. Vokietijoje.

(Pabaiga)

Tautos Fondo pirm. prel. J. Balcus ir A. Firavicius Torontė VLIKo selmo metu. Pastarasis yra Kanados Tautos Fondo atstovybės Torontė apylinkės pirmininkas. Jo ir tautininkų pastangomis 1973 m. Torontė surinkta apie \$9000. Šios lėšos siunčiamos Lietuvos laisvinimo darbams, kuriuos atlieka VLIKas. Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

DAUG ŽADĖJO, MAŽAI IŠTESEJO

J. KAIRYS

Rinkiminėje akcijoje dabartinės koalicijos žmonės labai kėlė savo Rytų ir Vokietijos politiką, daug kalbėjo apie naujus užsimojimus ūkio reikaluose, žadėjo išspręsti ryšį tarp kapitalo ir darbo, garantuoti visiems darbą, žadėjo daugiau demokratijos ir t.t., bet tikrovėje kitaip išėjo.

Ką V. Vokietija laimėjo dabartinės koalicijos rytų politika?

1. Maskvos sutartimi Bonna užantspaudavo Vokietijos sukdymą, tyliai pripažino Karaliaučiaus bei jos srities užgrobiimą, palenkė savo kraštą Maskvos įtakai. Tai patvirtina pvz. Bonnos uždraudimas J. A. V. bėms gauti savo ginklus iš V. Vokietijos ir Izraelio. Kaikurie Izraelio laikraščiai prikiša Bonnai, kad pasidavė arabų alyvai, bet jeigu jų redaktoriai pasiskaitytų Bonnos-Maskvos sutartį, tai pamatytų, jog pirmoje eilėje čia ne alyva nulėmė, bet šis sutartis.

Kad V. Vokietija yra jau Maskvos įtakoje, rodo ir Bonnos-Prahos sutarties pasirašymas 1973 m. gruodžio 11 d. Kadaisie dabartinis kancleris buvo viešai pareiškęs, jog nevyks pasirašyti į Prahą, jei pastaroji nesutiks įrašyti V. Vokietijos teisės atstovauti V. Berlyno natūralių ir teisinių asmenų sutartims partnerio krašte. Po V. Vokietijos užsienio reikalų ministerio apsilankymo Maskvoje šis klausimas nebuvo daugiau viešai keliamas, ir kancleris su užsienio reikalų ministru nuvyko į Prahą bei pasirašė sutartį, nors Berlyno reikalai nėra ja sutvarkyti.

Bonnos pataikavimą Maskvai rodo savųjų ir svetimųjų komunistų nevaržoma veikla V. Vokietijoje. Krikščionims demokratams esant valdžioje, komunistų partija buvo uždaryta. Dabar, atrodo, apie tai negali būti nė kalbos. Be to, čia pradėjo važiuoti ir komunistai iš Čilės, nors pirmoje eilėje jie turėtų vykti į pirmąjį darbininkijos "rojų" — bolševikinę Rusiją.

2. V. Vokietija pripažino Lenkijai sovietinės armijos per karą užimtas, o vėliau Stalino jai (Lenkijai) perleistas žemes. Be to, V. Vokietijos vyriausybė sudarė sutartis, liečiančias ūkinis ir kitus reikalus. Neatrodė, kad V. Vokietija turėtų kokios nors naudos iš Lenkijos. Pagal pagrindinį susitarimą, Lenkija turėjo išleisti vokiečius iš V. Vokietija. Pradžioje tam tikrą skaičių išleido, vėliau jį sumažino iki minimumo. Lenkija neseniai

KAZIMIERUI KALINAUSKUI

Suvalkų trikampyje mirus, dukrą BRONĘ PRAKAPIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

I. V. Pečiuliai J. Pečiulienė
A. K. Pajaujai N. Grigutytė
A. A. Stunguriai A. Zimnickas

Mielus SALOMĖJĄ ir BALĮ SAKALUS, liūdinčius netikėtai ir staigiai mirusio ponios Salomėjos Sakalienės BROLIO, nuoširdžiai užjaučiame —

J. D. Kaunaitės
A. Šatienė

Baltiečiai manė -- vokiečiai lies kraują

Užkulisinės žinios vokiečių propagandos ministerio dienoraštyje

R. BULOVAS

Knygų rinką pasiekė Goebbelso dienoraštis, kurį išleido ir išvertė Louis P. Lochner, JAV laikraštininkas, buvęs Berlyne korespondentu iki 1941 m. gruodžio 12 d. Dienoraštis apima nepilnus dvejus metus — 1942 ir 1943. Tiek jo buvo surasta tarp popierių, skirtų makulatūrai.

Kas gyveno ir sekė žinias paskutinio karo metu, čia ras įvairių užkulisinių žinių, kurios nebuvo skelbtos viešumai, tuometinės vokiečių valdžios planus tvarkyti pokarinei Europai laimėjus karą.

Goebbelsas priklausė nacionalistinės vokiečių valdžios viršūnei ir buvo vienas gudriausių ir gabiausių nacionalistų partijos šulų. L. P. Lochner rašo, kad Goebbelsas labai gerai suprato vokiečių tautos psichologiją, bet neturėjo jokio supratimo apie kitų tautų psichologiją. Jis išlaikė vokiečių tautos moralę priešintis iki pačių paskutiniųjų karo dienų. Goebbelsas sutiko su Hitleriu visais klausimais, išskyrus Rytų Europos tautų tvarkymą. Jis norėjo leisti šioms tautoms turėti marionetines vyriausybes, kad geriau galėtų jas išnaudoti. Rusai, jo nuomone, nėra tauta, bet gyvulių konglomeratas. Štai keletas ištraukų.

1942 m. vasario 13: "Quislingas pareiškė labai naivias idėjas pasikalbėjime su Hitleriu. Jis mano, kad jam bus leista sukurti naują norvegų kariuomenę, saugoti norvegų uostus ir pagaliau įsteigti laisvą Norvegiją. Tai, žinoma, vaikiški svaigiojimai. Fiureris išsiskindinjančiai atsiliepė į jo pretenzijas."

1942 m. vasario 14: "Labai reikšminga, kad daugumas vietos gyventojų traukiasi su mūsų kariuomene, kur mes esame priversti trauktis. Bolševizmas yra velnio doktrina, ir kiekvienas, kuris kentėjo nuo šios rykštės, nenori nieko bendro turėti su juo. Rusų tautos kentėjimai yra neaprašomi. Šitas žydų terorizmas Europoje turi būti su šaknimis išrautas. Tai istorinis mūsų uždavinys."

1942 m. kovo 6: "SD (Saugumo Tarnybos) pranešimas painformavo mane apie užimtos Rusijos padėtį. Ji yra labiau nepasitvikiusi, negu buvo apskritai priimta manyti. Partizanų pavojaus didėja diena iš dienos. Partizanai valdo plačias sritis ir terorizuoja gyventojus. Tautiniai sąjūdžiai irgi pasidarė aktyvesni, negu pradžioje buvo manoma. Taip yra Baltijos valstybės ir Ukrainoje. Visur žydai kursto ir palaiko neramumus. Dėlto suprantama, kad daug kas jų už tai turi sumokėti savo gyvybėmis. Aš esu nuomonės: juo daugiau žydų bus likviduoti, juo geriau pokarinė Europa bus konsoliduota. Niekas negali turėti klaidingų sentimentalumų šioje srityje. Žydai yra Europos nelaimė. Jie turi būti kaip nors išnaikinti, kitaip mums grės sunaikinimo pavojus."

1942 m. kovo 16: "Rytuose didėja tautiniai pasireiškimai, ypač buvusiose baltiečių valstybėse. Gyventojai turbūt įsivaizdavo — vokiečių kariuomenė lies savo kraują, kad šios nykštukinės valstybės galėtų turėti savo vyriausybes, kurios karo pabaigoje arba dar karo metu pereitų į priešų pusę. Tai vaikiški naivūs įsivaizdavimai, kurie mums nedaro jokio įspūdio. Mes pasektume kaizerio Vilhelmo imperinės vyriausybės pavyzdžiu, jeigu pradėtume tokią trumpąjaure politiką. Nacionalizmas yra labai šaltakraujiskas ir realistiškas šiuose klausimuose. Jis daro tik tai, kas yra naudinga savo žmonėms. Šiuo atveju įvedimas vokiečių tvarkos tuose kraštuose yra pirminis mūsų tautos interesas, nekrepinant jokio dėsimo į ten gyvenančių mažų tautų teises, daugiau ar mažiau pagrįstas."

1942 m. balandžio 25: "Ukrainos gyventojai pradžioje buvo linkę laikyti Fiurerį Europos išgelbėtoju ir sveikinti vokiečių kariuomenę visu nuoširdumu. Ši laikysena per paskutinius mėnesius visiškai pasikeitė. Mes vožėm rusams ir ypač ukrainiečiams permarmarkiai per galvą. Smūgis per galvą nėra labai įtikinantis argumentas. Tai liečia ukrainiečius ir rusus."

1942 m. gegužės 7: "Sveicarija atšaukė savo atstovą iš Tarpautinės Kinematografijos Sąjungos. Atrodė, šis mažas smirdinti valstybė nori išprovokuoti TKS-gą. Aš reikalauju, kad Sąjunga atsakytų visuotiniu boikotu."

1943 m. kovo 6: "Sovietai, atrodė, labai susirūpinę mūsų antibolševikinę propagandą. Jie išleido vokiečių kalba viešą atsisakymą, kuriame atsisada betkokių teritorinių reikalavimų šiame kare. Tai, žinoma, yra gryna apgavystė. Jų teritoriniai siekimai tuojau būtų pastebėti,

jeigu jie galėtų juos įvykdyti artimiausioje ateityje. Jie ir jų anglosaksai draugai neslepia savo pretenzijų į Baltijos valstybes, į didelę dalį Lenkijos ir į Besarabiją. Tai būtų atpildas už Lenkijai atiduodamą Rytų Prūsiją, Sileziją ir Brandenburgą. Neutralios valstybės yra ypač sujaudintos dėl šių bolševikų teritorinių reikalavimų."

1943 m. gegužės 8 Hitleris pasakojo Goebbelsui apie savo sutikimą su admiralu Horthy (Vengrijos regentu). Hitleris norėjo, kad jam išduotų Vengrijos žydus, bet Horthy nesutiko. "Fiureris padarė išvadą, kad visas tas mažų tautų sąslavynas,

dar egzistuojąs Europoje, turėtų būti likviduotas kaip galint greičiau. Mūsų kovos tikslas yra įsteigti suvienytą Europą. Tik vokiečiai gali organizuoti Europą. Čia praktiškai nėra kitos didvalstybės. Hitleris pabrėžė, mes esame laimingi, kad šiame žemyne nėra japonų."

Po laimėto karo Hitleris norėjo atimti iš Prancūzijos Burgundiją. Goebbelso nuomone, Svedija neturi teisės valstybinei egzistencijai. Nacionalistai taip pat norėjo po karo atsiskaityti su krikščionių bendrijomis.

Knyga su įvadu, paaiškinimais ir indeksu turi 656 puslapius, kainuoja \$1.95. (The Goebbels Diaries. Edited and translated by Louis P. Lochner).

Lietuviai amerikinių partijų akrobatikoje

AL. GIMANTAS

Savotiški prajovai vyksta amerikinės vidaus politikos laboratorijose. Nors tai grynai Jungtinių Valstybių vidaus reikalas, lietuviai kaip piliečiai ir balsuotojai taipgi yra paliesti. Ne tik su giliu dėmesiu, bet ir nemažai susirūpinimu žvelgia amerikiečiai lietuviai į susidariusią situaciją, bandydami spėti galutines pasekmes. Be mūsiškių apklausinėjimo būtų sunku skubėti su išvadomis. Sprendžiant iš privačių pokalbių, galima tvirtinti, kad vyrauja bendras nusivylimas ar net ir nepasitenkinimas prez. Niksono administracijos stipriais skersėjais. Gal mūsų tautiečiai lengvai pasidavė didžiosios spaudos nuotakoms, kurios net perdėtai nepalankios daugeliui prez. Niksono sprendimų ir veiklos metodų. Žodžiu, Niksono populiarumas lietuviai tarpe yra gerokai sumažėjęs. Jei amerikiečiai savąjį nepasitenkinimą reiškia daugiau dėl vidaus reikalų, tai lietuviai vis su didesniu nepasitikėjimu stebi užsienio politikos užsimojimus ir veiksmus. Vis daugiau mūsų tarpe yra manančių, kad respublikininkų vyriausybės santykių gerėjimas su Sovietija yra pasiekęs beveik zenitą daugiau ar mažiau Pabaltijo "nurašymo" kaina. Tylėjimas jau savaime reiškia nesiangazavimą. Tai ryškiai matyti amerikinės užsienio politikos pragmatizme Lietuvos, Latvijos ir Estijos atžvilgiu. Sovietiniam ambasadoriui Vašing-

tone Valstybės Departamento (kaikada ir Baltųjų Rimų) durys atdaros ištisas 24 valandas. Jei reikia, jis skraidinamas po visą kraštą valdiniais lėktuvais, užsienio ir pačios Sovietijos neįskiriant. Tuo tarpu mūsų veiksnių delegacijos tepriimamos antraeiliu ar trečiaeilu pareigūnu, kurie neturi jokios galios ką nors pažadėti, nebent tik perduoti augščiaui. Kartais pasiguodžiame, kad ir tai jau daug, o iš tikrųjų — nieko.

Viską susumavus, taip ir kyla beveik nuodėminga mintis, kad ir demokratų valdyme toji padėtis vargu ar būtų blogesnė už dabartinę.

Idomu, kaip dabar jaučiasi mūsiškiai veiksniai ir specialiai sudaryti komitetai, anomis priešrinkiminėmis dienomis taip garsiai ir plačiai agitavę mus visus balsuoti už prez. Niksoną ir respublikininkų sąrašą federacinėms ir vietinėms rinkėms pareigoms. Buvo sudaryta rinkiminė nuotaka: jei drįstum balsuoti už demokratų partijos kandidatus, tai balsuotum beveik už Lietuvos okupacijos pratesimą. Žinoma, neturėta tuo metu jokių blogų intencijų, bet šiandien vienenas mūsų jaučiasi buvęs suklaidintas. Ši pamoka liks atėičiai savotišku kelerodžiu, kad beveik oficialūs lietuviški užsilaigavimai amerikinių partijų žaidimuose nebūtinai atitinka bendrojo Amerikos lietuvių siekius.

Šveicarai šoko lietuviškus šokių

Tikinčiosios Lietuvos Diena Vokietijoje, kurioje dalyvavo lietuviai, šveicarai ir vokiečiai

Bad Woerishofene 1973 m. gruodžio 1 ir 2 d. įvyko Lietuvos Bažnyčios paminėjimas, kuri jau eilę metų yra persekiojama. Minėjimą suorganizavo Sv. Ulricho parapijos klebonas kun. Antanas Bunga, kartu prisidedant vysk. Antanui Deksnui ir prel. Petriui Celiešui. Iškilms buvo pradėtos šeštadienio vakare parapijos salėje. Parapijos chorui sugiedojus "Apsaugok, Auščičiausias", kun. A. Bunga tarė trumpą atidarymą ir pasveikinimo žodį bei pristatė iškilms kalbėtoją prof. Juozą Eretą. Šis kalbėjo apie Lietuvą ir lietuvių, išskeldamus jų giminytę su senąja sanskritų kalba. Tos kalbos grožiu palludyti profesorius iškviėtė ponį Panse-Simaniūskytę padainuoti lietuviškų dainų, o po to — šveicarišką lietuviškų tautinių šokių grupę iš Čiuricho atlikti tautinių šokių. Grupės vadovė Joana Stasiulienė negalėjo dalyvauti, nes buvo užklupta ligos. Tačiau ir vieni šveicarai puikiai atstovavo lietuviams. Vakaras buvo užbaigtas vaišėmis-pobūviu. Sekančios dienos rytą buvo pamaldos už Lietuvą, kurias laikė vysk. Antanas Deksnys su 5 kunigaigais. Jų tarpe buvo du vokiečiai ir 3 lietuviai — prel. P. Celiešius, kun. A. Bunga ir kun. Br. Liubinas. Pamokslą apie persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje pasakė abatas Vitalis Maier. Po pamaldų trumpą padėkos

žodį tarė vysk. Deksnys. Po to buvo pietūs Bad Woerishofeno klebonijoje, kurių metu pasidžiaugta, kad, nepaisant draudimo važiuoti automobiliais, iškilms dalyvavo toks gražus skaičius žmonių.

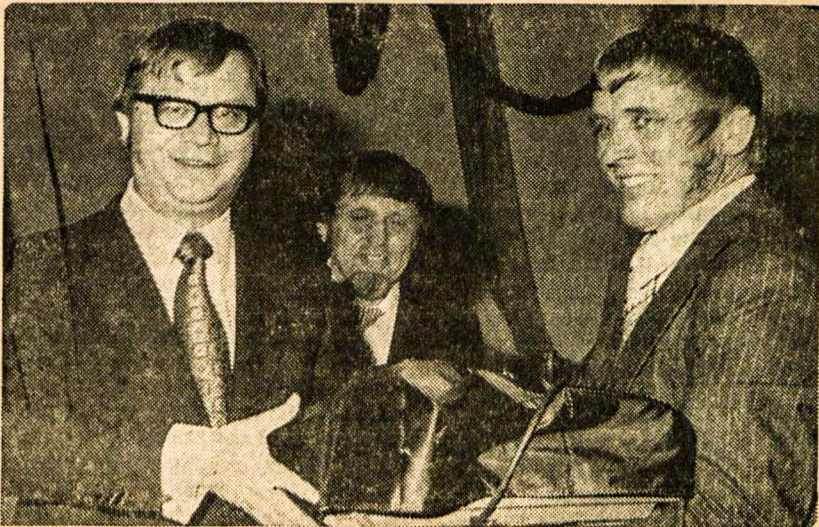
Kaiserslauterne ir Schwetzingene Vėlinių proga buvo atlaikytos pamaldos ir aplankyti ten palaidoti tautiečių kapai. Kaiserslauterne lapkričio 9 palaidotas Aleksandras Kavaliuskas, gimęs 1918 m. Rusijoje. Jis buvo ilgametis LS kuopų narys, paskiausiai tarnavęs Kaiserslauterne, 8593 LS kuopoje. Dėl susilpnėjusios sveikatos iš tarnybos prieš kurį laiką buvo jau pasitraukęs. B. L.

Kanados kviečių pardavimą tvarkanti taryba paskelbė, kad komunistinė Lenkija jų pirkis 27,5—36,7 milijonų bušelių, kai paaiškės krašto poreikiai. Už tuos kviečius Kanada gali gauti nuo \$137 milijonų iki \$183 milijonų. Alžerijai parduota 11 milijonų bušelių kviečių, kurių vertė yra \$90 milijonų.

Kanados RCMP policijos vadą W. L. Higgitt, 1973 m. gruodžio 31 d. išėjusį pensijon, pakvietė jo pavaduotojas Maurice Nadon, 53 metų amžiaus. Pensininkas W. L. Higgitt ir RCMP buvo įstoję 1937 m., naujasis vadas M. Nadon — 1941 m.

Skautininko Stepo Kairio muziklo vieneto vadovai Torontė. Iš kairės: G. Kalinauskas, S. Valiūnaitė, L. Rusinaitė, A. Gaputis. Jų vadovaujamas vienetas dažnai pasirodo įvairių renginių meninėse programose

Toronto Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos dešimtmečio proga jos parapijos klebonas kun. A. Žilinskas (kairėje) priima parapijiečių dovana — elektrinę rašomąją mašinėlę iš V. Dauginio rankų. Viduryje — parapijos tarybos pirm. inž. G. Šernas. Nuotr. St. Dabkaus

Brangiam TĖVELIUI

Suvalkų trikampyje mirus, dukrą BRONĘ PRAKAPIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia —

J. A. Bacevičiai

Gilinami netikslumai apie Vilnių

ALGIRDAS GUSTAITIS

Okupuotoj Lietuvoj mūsų archeologai paskelbė naujų duomenų. Neminint autorių bei veikalų, vėta atkreipti dėmesį į teigimą, esą Vilnius visad buvęs Lietuvos sostinė. Kitos Lietuvos sostinės niekur nebuvo, išskyrus trumpalaikę Trakuose. Atskirai pažymima, jog lietuviai dabartinės sostinės Naugarduke, ir Lietuvos karalius Mindaugas Naugarduke gal nesėdėjęs.

Neneigiant mūsų archeologų mokslinių nuopelnų, aiškinant Vilniaus, kaip gyvenvietės, senąją praeitį, vėta atkreipti dėmesį į galimą sovietinę-komunistinę tendenciją archeologiją, kaip ir istoriją, apriboti dabartinės sovietinės Lietuvos plotu, jai neleidžiant praskieiti toliau.

Senieji raštai, prieš šimtmečius parašyti, leidžiami paskelbti, bet tik su pažabotais komentarais. Daugeliu atveju naujieji istoriniai bei archeologiniai aiškinimai tuos senesnius dokumentus "nurodo" sovietams-komunistams norimoje vietoje iki pageidaujamo laipsni.

Sovietinei ekspansijai reikalaujant, laikantis komunistinių nuostatų, daug istorinių žinių nudažoma partijos atspalviais, ypač kai liečiama lietuvių tautos istorija, pakreipiant ją slavų ar grynai rusų pusen. Todėl abejoju, ar mūsų archeologai savo laisva valia paskelbė naują mintį, esą visa senosios lietuvių tautos senovė sklido tik iš Vilniaus.

Daug lietuvių tautą liečiančios senovės yra pradėta ir ugdyta prūsų. Dabar tai norima visiškai atriboti nuo lietuvių tautos. Prū-

sus stengiamasi padaryti atskira, tik lietuviams gimininga tauta, kaip beveik atribojo latvius nuo lietuvių.

Naugardukas yra ne okupuotos Lietuvos, o komunistinės Gudijos administracijos. Sovietai, palaužę istorinį lietuvių tautos pagrindą reikalauja bei atgauti Naugardukui, pakirstų ir lietuvių norą tenai pastoviai įsikurti. Tuo pačiu būtų suduotas didelis smūgis teisingsiems ar etnografinės Lietuvos siekiantiems.

Kaip žinome (žiūr. "Lietuvos pilys, išl. Vilniuje 1971 m.), dabar rusai neleidžia mūsų mokslininkams garsinti istorinių Lietuvos pilių, buvusių Lydoje, Gardine ir kitur, nes tas visas žemes rusai nori matyti tendencingos istorijos šviesioje. Labai gaila, bet išlisa eile atvejų lietuvių tokiems rusų - komunistų siekimams talkina ne tik okup. Lietuvoje, bet ir užsienyje, ypačingai JAV-se.

Naugardukas turėjo ir tebeturi galias istorines šaknis, suaugusias su lietuvių tautos istorija. Žinome kas vyksta, šaknis pakirtus.

Jei Vilniaus archeologams nurodoma kaip interpretuoti iškasenas, tai Naugarduke ir kitur slavų okupuotuos lietuvių tautos istoriniuose kraštuose archeologinius kasinėjimus atlieka rusai ir jiems ištikimieji, dažniausiai slavai. Visai nesistebėčiau, jei tokių iškasėnų duomenų būtų pagrįsti "naujais duomenimis", įrodančiais, kad tenai senieji gyventojai buvo ne lietuviškos, o slaviškos ar net rusiškos kilmės...

Lietuvių Fondas pasiekė \$100.000

Nauji nariai ir įnašai:	
572. J. E., Toronto	\$100
573. Kerulis, V., Toronto	100
574. Lemberantas, K., Toronto	100
575. Gikis, Feliksas, Toronto	200
576. Aleksiejūnaitės, Eleonoros atm.	100
Įnašus papildė:	
23. KLB Otavos apylinkė iki	\$1500
100. Toronto Liet. Gydytojų Dr-ja iki	1750
127. Januška, Mykolas iki	200
128. Januška, Vincas iki	200
495. Stanulis, Vladas iki	200
149. Pauza, Bronius iki	500
354. Vitkūnas, Jonas iki	200
376. Varkavičius, Julius iki	500
298. Dr. V. Sulma iš Lumsden iki	500

1973 m. lapkričio mėn. Kanados Lietuvių Fondo įnašų suma pasiekė \$100.000 riba. Paskutinoji į tą sumą įeinanti šimtinė atėjo iš KLB Otavos apylinkės. Ją atsiuntė įgaliotinis Alb. Paškevičius. Šis gana reikšmingas visuomeninio gyvenimo įvy-

kis yra numatytas atžymėti sekančiame narių susirinkime ir akademi-ja-koncertu, kuris įvyks šių metų vasario 2 d. Toronto Lietuvių Namuose.

KLF vadovybė yra nutarusi antrąjį šimtą tūkstančių pradėti ir telkti Romo Kalantos "Laisvės Lietuvai" šūkiu. Tuojau pat atsiliepė visa eilė asmenų. Pirmoji su \$400 įnašu atėjo Toronto Gydytojų Draugija, kurios pirmininku šiuo metu yra dr. J. Sungaila. Toliau torontiečiai V. Stanulis, V. Kerulis, K. Lemberantas, Br. Pauza, J. Vaitkūnas ir J. Varkavičius. "Laisvės Lietuvai" naujdieji ir toliau už Toronto ribų. Įnašų papildymų susilaukia iš Mykolo ir Vinco Janušku, gyv. Winnipege, Dr. V. Sulma atskubėjo su nauja šimtaine iš tolimo Saskatūno. Nepamiršta buvo ir pagarbli mūsų tautietė a. a. Eleonora Aleksiejūnaitė, kuri prieš porą metų mirė Montrealyje. Jos įamžinimu KLF pasirūpino ir įnašą atsiuntė Stp. Kešgailla. Amžina ir laiko dulkių nesunaikinama paminkla sau pastatė Torontė gyvenęs ir prieš metus miręs susipratus lietuvis a. a. Feliksas Gikis. Jo įnašas gautas iš palikimo, kurį Lietuvių Fondui įteikė adv. G. Balčiūnas. Nuoširdus atėi!

Įnašai priimami Lietuvių Kredito Kooperatyvuose Hamiltone, Montrealyje ir Torontė, arba siunčiami į dininkui šiuo adresu: Pr. Bastys, 140 Glendale Ave., Toronto, Ont., M6R 2T2. VALDYBA

ČESNAKAS - SVEIKA TAU

Kaip puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančiuose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turinti natūralaus malto savybių. ADAMS GARLIC PEARLES turi savyje grynus česnakos alyvas. ADAMS GARLIC PEARLES buvo parduojami per 35 metus ir potėnkio tūkstančius vartotojų. Dar šiaandien nusipirk ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysite, kaip šis puikus, natūralus produktas tau patiks. Kapsulės pavidalo neturi nei kvapo nei skonio!

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ZUVO DOC. P. BAUBLYS

Iš Vilniaus į Maskvą skridusio keleivinio lėktuvo nelaimėje gruodžio 16 d. žuvo Vilniaus universiteto vaikų ir infekcinių ligų katedros vaikų ligų kurso vedėjas Petras Baublys. Vėlonis buvo gimęs 1914 m. Lydoje, baigęs „Aušros“ berniukų gimnaziją, medicinos studijas Vytauto D. universitete. Prieškariniais metais dirbo universitete kaip prof. V. Tumėnienės asistentas. Vokiečių okupacijos metais, vadovaudamas Kauno vaikų lopšeliui ir prieglaudai, gelbėjo žydų kūdikius bei vaikus iš Vilijampulės geto. 1952-55 m. ėjo vyriausio Lietuvos pediatro pareigas ir nuo 1958 m. dirbo Vilniaus universitete. „AP“ žinių agentūros pranešimu iš Maskvos, per pastaruosius 15 mėnesių sovietų bendrovės „Aeroflot“ keleiviniai lėktuvai turėjo 17 nelaimių, jų tarpe dukart už garsą greitesnio „TU-144“ lėktuvo sprogimą Paryžiaus aviacijos parodoje. Šios lėktuvų nelaimės yra žinomos tik dėlto, kad jos įvyko užsienyje ar kad jose žuvo užsieniečių. Sovietų spaudoje vietinės lėktuvų nelaimės nutyli. Valdžia žuvusiųjų artimiesiems paprastai duoda \$450 vertės sumą rubliais ir įsako tyti. Kartais dar pridėdama ir urna žuvusiojo pelenams. Atrodo, lėktuvų nelaimių per pastaruosius 15 mėnesių buvo daugiau nei 17, nes skrydžių saugumą specialiu vedamuoju palietė mėnesinis žurnalas „Graždanskaja Aviatsia“. I maršalus pakeltas civilinės aviacijos ministras B. Bugajavas netgi buvo sušaukęs specialų posėdį saugumo klausimu, o augščiausiajame sovietų valstybinio plano direktorius N. Baibakovas užtikrino delegatus, kad „Aeroflotas“ imsis visų galimų priemonių keleivių saugumui užtikrinti. Amerikiečių federacinės aviacijos agentūros pareigūnai 1967 m. turėjo retą progą susipažinti su sovietų orinio saugumo kontrolėmis, kai buvo planuojama atidaryti susisiektimo liniją tarp Niujorko ir Maskvos. Jų teigimu, ta kontrolė yra gerokai švelnesnė už Tarptautinės Civilinės Aviacijos Organizacijos statusus saugumo reikalavimus, nors Sovietų Sąjunga yra minėtosios organizacijos narys.

M. K. ČIURLONIO GALERIJA

„Literatūra ir Menas“ 1973 m. 49 nr. paskelbė pasikalbėjimą su Kauno M. K. Čiurlonio dailės muziejaus direktorium ir Lietuvos Dailininkų Sąjungos Kauno skyriaus valdybos pirm. Petru Stausku. Galerija vadinamas naujasis muziejaus priestatas M. K. Čiurlonio paveikslų išsaugojimo problema išsprendė tik iš dalies: „Galerijoje palaikomas temperatūros, drėgmės režimas, tačiau kartone, ant kurio tapyti paveikslai, vis dėlto vyksta kūrinį ardančios reakcijos. Vienintelis būdas juos išsaugoti — restauruoti; šitokią nuomonę prėjo ir autoritetinga komisija, sudaryta iš Maskvos, Leningrado, Lenkijos specialistų. Iki šiol restauravimo darbai apsiribojo tik piešiniais, gaidomis, vienu kitu paveikslu iš M. K. Čiurlonio dukters D. Zubovienės asmeninės kolekcijos. Artimiausiu metu vienas po kito Vilniui iškelsiusi visi Čiurlonio darbai: jie bus atnaujinami LTSR Dailės muziejaus restauracinės dirbtuvėse. Be to, labai svarbus dalykas — paveikslų faksimilės (stereoreprodukcijos).

DELHI, ONTARIO

BENDROS KŪČIOS. Mūsų parapijos katalikų moterų draja ir jos pirmininkė p. Žiogienė vėl pasižymėjo: surengė bendras Kūčias parapijos saleje. Dalyvavo apie 30 asmenų. Daugelis sesių atsisėdė patiekalų, bet didžioji dalis maisto buvo parūpinta ir pagaminta pačios E. Žiogienės. Kadangi tai buvo pirmos bendros Kūčios, buvo nuogastauta, kad gal dėl oro ar kitų priežasčių nedaug kas atvyks. Bet oras buvo neblogas kelionei ir sale. Kun. dr. J. Gutauskas paskaitė maldą, gautą iš Lietuvos; kartu su kun. A. Tamošaičiu dalijosi plotkelėmis ir draugiškai bendravo su visais prie stalo. Buvo jauki nuotaika, kuri padėjo susikaupyti prieš einant į Bernelių Mišias. Kitais metais pirmininkė žada tai dar iškilmingiau paruošti. Tikrai turime didžiulio savo pirmininkę p. Žiogienę — ji padeda kiekvienam paren-gime, o mūsų draugija jos dėka net daugiau nuveikia nei kaikiurių didelių miestų parapijų draugijos. Mūsų moterys turėtų ją įvertinti, jai padėti, o ne kritikuoti. Juk ji tai daro tik patriotizmo vėdama — ne savo naudai. Pirmininkės pastangų dėka buvo atvykęsi su paskaita dr. O. Gustainienė iš Toronto. Ji buvo pasirodusi šaltbėti apie svaigalus, bet išgirdusi, kad mūsų žmonės domisi narkotikais, kalbėjo be užrašų. Tai buvo labai įdomi, gyva ir naudinga paskaita. Visi jai labai dėkingi už išsamią žinią. I.

A.A. STASYŠ KAIRYS. Šiurpi nelaimė ištiko šią apylinkę, kai tragiškai mirė šios apylinkės lietuvius ūkininkas Stasys Kairys. Nelaimė įvyko per Kalėdas, atostogaujant Floridoje — nuskeno audringam Atlante besimaudydamas. Jo asmenyje apylinkė neteko stipraus Bendruomenės šulio, gero choro parapijos chore, puikaus sportininko šachmatininko ir tauraus lietuvio. Buvo vedęs, 49 metų amžiaus. Liko žmona Elena Radauskaitė, sūnus Linas, anturų metų studentas Londono universitete, ir sūnus Vidas, IX klasės gimna-

jos). Kam jas užsakysime — šian-dien dar neaišku; didžiausia patirtį šioje srityje turi japonai. Faksimilės būtų patogios vežioti — juk seniai laikas parodyti Čiurlionių platesnei auditorijai ne tik mūsų šalyje, bet ir užsienyje. Artimiausiu metu jo kūrinių paroda numatoma surengti Prancūzijoje, jau tariamasi dėl eksponavimo sąlygų... M. K. Čiurlonio muzėjus per 1973 m. trečiąjį ketvirtį susilaukė net 220.000 lankytojų. Muzėjui taipgi priklauso Kauno igulos bažnyčioje įrengta vitražo ir skulptūros galerija, jau treji metai restauruojamas Pažaislio architektūrinis ansamblis, kuriame bus įrengta Lietuvos baroko paminklų paroda. Medieną Pacų rūmams teko atsigabenti net iš Karelijos, o daugiausia vargo turėta su olandiškais čerpiomis, kol jas pagaliau išmoko gaminti Panevėžiuose plytinė. Skulptūros vitražo galerija reikalinga rimto remonto, ypač jos stogas, langai ir fasadas. Ant galerijos stogo planuojama užkelti vėjarode, nors tas pastatas yra bažnyčia.

PRAMOGINIAI ŠOKIAI

Dvi dienas trukusiam studentų pramoginių šokių kursuose Kaune dalyvavo komandinės šokėjų grupės, kurių eilėse buvo ir Bulgarijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, R. Vokietijos augusių mokyklų atstovai. Kauno politechnikos instituto prizą ir I vietą laimėjo Bratislavos politechnikos instituto studentai, II vietą — kauniečiai, III vietą — Dreseno augstosios technikos mokyklos šokėjai. Klasiškinių šokių A klasėje geriausi buvo masyviečiai S. Košelevas ir A. Monakova, B klasėje — kauniečiai A. Galminas ir A. Bankauskaitė, C klasėje — kauniečiai E. Guiskis ir D. Viškauskaitė.

LAISKAS IŠ VILNIAUS

Čikagos „Akiračiai“ 1973 m. 9 nr. paskelbė iš okupuotos Lietuvos gautą laišką apie Vilniaus namus be užrašų. Laiško autoriaus teigimu, buvusiose Tiškevičių rūmuose dabar apgyvendinta vidaus reikalų ministerijos kariuomenė, kurios daliniai, ginkluoti guminėmis lazdomis, numalšina Kauno jaunimo demonstracijas po R. Kalantos susidėjimo. Kareivinėms paversti ir Sapiegos rūmai Antakalnyje. Priešais Lenino aikštę įsikūręs KGB saugumo komitetas užrašo turi tik šoninės gatvės pusėje, bet jo tardymo požeimės kameros sėkia net ir pačią aikštę. Sakoma, kad su tomis kameromis teko susipažinti ir Simui Kudirkai. Koščiūškas 8 nr. yra kita vidaus reikalų ministerijos būstinė, kurioje majoras Popovas pasirašo raštus, įpareigojančius vietines valdybas visoje Lietuvoje priegriauti juos pristatant rusus ir parūpinti jiems butus be eilės. Savo parašu tas Popovas yra įkurdinęs Lietuvoje net iš Rusijos kalmėjimų paleistų kalinių, kurių vienas gyvena Kaišiadoryse.

TRAKŲ PILIS

Trakų pilis pernai susilaukė daugiau kaip 300.000 lankytojų. Jos muzėjus papildytas naujais rodiniais, įrengtas elektrinis šildymas salėse, koncertams pritaikyta didžioji menė. Statybinių ir pilies salų nutiesę gražų tiltą. Lankytojų atsiliepimų knygoje yra daug padėkų pilies restauratoriams ir muziejaus darbuotojams.

V. Kst.

Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelio valdyba. Iš kairės: P. Jankaitienė — II vicepirm., J. Rukšienė — I vicepirm., I. Skrebutienė — pirm., B. Jankauskienė — sekr.; II eilėje: L. Mačionienė — parengimų vadovė, B. Bedarfenė — parengimų kom. narė, O. Rinkevičienė — išd. Truksta V. Bilkienė — valdybos narė

Hamiltoniečių aukos Tautos Fondui

Tautos Fondui per jo atstovybę Hamiltone 1973 m. piniginiu vaju metu paaukojo \$100: Hamiltono lietuvių bankelis „Talka“; \$50: D.L.K. Algirdo šaulių kuopa, Hamiltono Lietuvių Namų akcinė b-vė (Kazys Gudinskas gautą honorarą iš Lietuvos Namų b-vės paskyrė Tautos Fondui; adū K. Gudinskui); \$30: Dr. A. T. Gailius; \$25: KLB Hamiltono apylinkės valdyba, Medžiotojų-Zūkų klubas „Giedraitis“; A. Patamsis; \$20: K. Mileris, J. Valaitis, A. Pilypaitis; \$15: E. K. Gudinskai.

\$10: mons. dr. J. Tadauskas, J. Svilas, J. Astas, A. Kybartas, A. Silinskis, A. Mingėla, S. Pilipavičius, J. Miltenis, V. Leparskas, J. Stonkus, B. Grajauskas, A. Stasevičius, E. Lengnikas, A. Povilauskas, E. Rimkevičius, A. Obcarskis, P. Latasauskas, P. Kanopa, J. A. Mikšiai, V. Kairys, J. Vaičiūs, D. Stonkus, A. Garkūnas, J. Giedris, L. Skripukė, B. Venslovas, J. Bučnickienė, M. Lazdūtis, F. Rimkus, V. Senūnas, P. Šimelaitis, A. Blekaitis, V. Svilas, J. Kybartas, P. Sakalas, SLA kuopa, J. Kristolaitis; \$8: J. Bulionis; \$6: G. Jesevičius, J. Bajoraitis.

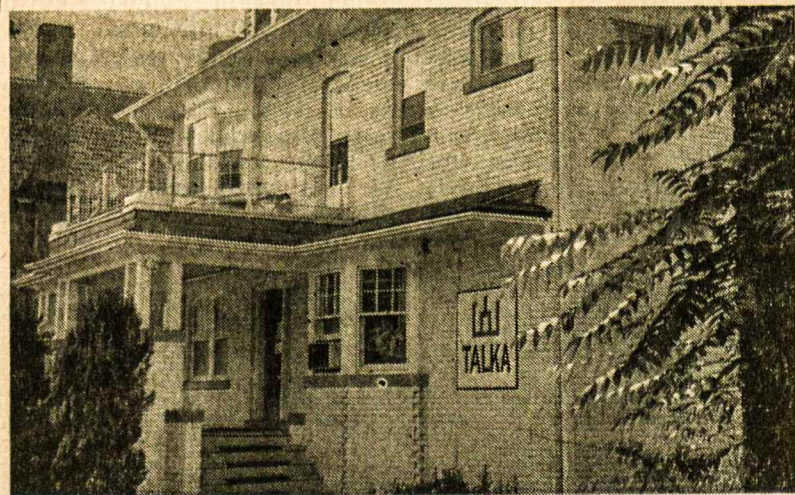
\$5: kun. L. Januška, A. Keršys, V. Kazlauskas, A. Cibas, A. Jankūnas, E. Bogaslauskas, E. Galinis, J. Staras, J. Pyragius, A. Vainauskas, L. Gutauskas, S. Kačinskis, S. Bakaitis, J. Leščius, A. Repčys, K. Mikšys, P. Žulys, V. Kezys, O. Stasiulis, P. Leilonas, W. Česna, J. Visockis, B. Mačiūšas, Pr. Kažemėkas, J. Budnikas, P. Lesevičius, V. Kežinaitis, J. Pleinys, V. Perkauskas, J. Liaugminas, Z. Stonkus, J. Gimzauskas, V. Sakas, G. Palmer, Ald. Matulich, M. Juodis, P. Zabarauškas, J. Naujokas, J. Klypas, K. Urbonas, Ed. Simon, K. Kvedaras, A. Sukaitis, V. Saulis, J. Mačiukas, P. Pleinys, J. Mažulaitis, G. Martišius, G. Melnykas, St. Burdinavičius, G. Paukštys, P. Labuckas, J. Asmenavičius, V. Markevičius, E. Tėvelis, A. Petraitienė, M. Pikė, A. Silgalis, L. Ulbinas, V. Kažemėkas, J. Sadauskas, A. Giriūnas, J. Ramikaitis, B. Grinius, B. Vengris, St. Šešgelis, P. Buividis, M. Juodis, V. Mikuckis, J. Tomkevičius, L. Plura, P. Brasas, I. Varnas, J. Lekutis, J. Stundžia, E. Saiman, J. Stankus, A. Diršė, A. Gedrimas, A. Krakaitis, V. Geležinis, B. Daugilis, R. Rožanskas, A. Prunskus, B. Vidugiris, P. Breichmanas, A. Tumaitis, J. Kšivickis, Ev. Aponavičius, Z. Rickus, K. Baronas, A. Petkevičius, A. Lukas, V. Januš-

ka, A. Muliuolis, S. Rakšienė, J. Adomauskas, Jon. Kažemėkas, M. Repčoka, J. Zemaitis, Z. Pulianauskas, J. Kareckas, J. Dervaitis, J. Merkevičius, A. Dūdonis, P. Masys, J. Januškevičius, L. Mečiūnas, I. Norkus, J. Stanius, A. Kiliečius, J. Tarvydas, A. Matulionas, A. Vinerskis, B. Orvidas, P. Volungė, S. Senkus, M. Jonikas, J. Steiblys, Fr. Ciparis, V. Morkūnas, K. Norkus, K. Žukauskas, L. Borusas, B. Stasys.

\$4: B. Pakalniškis, Ščiukienė, A. Elvikis, V. Subatnikaitė, A. Paulius, A. Maksimavičius, S. Senkus; \$3: Gedminas, J. Berzins, P. Kalvaitis, S. Urbanavičius, J. Mikutaitis, J. Kazickas, J. Žukauskas, Fr. Kaminskas, P. Pranskevičius, P. Bulke, Pr. Enskaitis, J. Kažemėkas, S. Žvirblis, Petkūnas, F. Pajarskas, P. Eismantas, K. Butkus, V. Beniušis, J. Karaliūnas, S. Samus, J. Vitas, P. Kareckas, J. Žurlys, V. Venskevičius, J. Deksnys, J. Stanaitis, O. Savickienė, K. Butkevičius, K. Žilvitis, A. Parėštas, A. Verbieckas, J. Didžbalis, K. Meškauskas.

\$2: J. Stungevičius, P. Juškevičius, A. Grajauskas, J. Kamaitis, H. Gailius, M. Remesat, A. Kalmantavičius, D. Stukas, A. Bugailiškis, F. Krivinskas, J. Mačiulaitis, V. Blaudeys, A. Kaupšėda, J. Adomaitis, V. Antanaitis, S. Aleksas, A. Reinsys, P. Grybas, O. Mikšytė, C. Choromanskis, J. Sakalauskas, A. Sarpallius, J. Mikalauskas, P. Gužas, V. Rusinavičius, O. Švabaitienė, A. Godelis, A. Pliskevičius, Fam. Rakauskas, K. Simaitis, Banaitis, V. Lukoševičienė, S. Žioba, R. Tirilis, K. Sinkevičius, V. Vitkevičius, Ad. Eidukaitienė, L. Vin-dausis, Z. Žilinskis, A. Žadeikis, J. Dubinskas, A. Reizgys, V. Jasinevičius, J. Bajoriūnas, A. Kamaitis, J. Kuras, P. Vizbaras, A. Juraitis, R. Petrauskas, L. Klevas, A. Lukas, A. Budininkas, A. Jankauskas, Volungė, Rutkevičius, Bartkus, V. Stabingis, Rudaitis, M. Šniuolis, E. Gugis, J. Povilauskas, L. Meškauskas, Grikielis, K. Jurgelis, A. Ruzgys, V. Adamonis, P. Zubas, V. Miškinis, P. Stosius, P. Lukavičius, A. Mikalauskas, K. Karaška, M. Ragauskas, K. Rulys, V. Bilevičius, D. Kočanka, E. Meškauskas, St. Karalėnas, St. Mureika, J. Pusedėris, B. Mačys, V. Vitas, J. Kalvaitis, A. Liškauskas, S. Verbieckas, J. Paškus, B. Šopys, J. Blekaitis, Al. Trumpickas, J. Tolsys, L. Koperskis, J. Raguckas, J. Jurgutis, Z. Stanaitis, A. Balsys, A. Žulys, P. Vai-

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 v. Liepos-rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$4.600.000.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.).....6% šėrus ir sutauptus.....7% term. dep. 1 m.....8% 3 metų.....8½% ir 5 metų.....9% DUODAME: asmenines paskolas iš 11% nekliojamo turto iš 9½%

Mėsos ir purkūs dešros gaminiai Skanėstai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468 740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113

• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510 • LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

AMERIKOS LIETUVIŲ tarybos pirm. dr. K. Bobelis ir sekr. dr. V. V. Simaitis paskelbė atvirą laišką lietuvių visuomenei, raginantį remti nuo 1954 m. leidžiamą žurnalą „Lituanus“ ne tik prenumerata, bet ir gausia pinigine auka. Laiške, tarp kitko, rašoma: „Amerikos Lietuvių Taryba, kurios pirmasis uždavinys kova už Lietuvos laisvę, didžiai vertina „Lituanus“ žurnalo misiją ir jos redaktorių, leidėjų, bendradarbių ir taltinkinių pastangas...“ Laiškas baigiamas prasmingais žodžiais: „Kiekviena tokia auka paskatins mūsų jaunųjų ryžtą ir suteiks jiems daugiau jėgų žurnalo atečiai.“ Taigi, ALTA žurnalui „Lituanus“ suteikia moralinę aprobatą, bet pati neparodo pavyzdžio visuomenei čekių iš savo iždai ir netgi nepateikia „Lituanus“ adreso. Žurnalo adresas: Lituanus, P. Q. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA. Iš tikrųjų šis žurnalas yra išvares giliau lietuvių kultūros garsinime ir nusipelnęs ne tik paskirų lietuvių, bet ir mūsų organizacijų finansinės paramos.

BALFO CENTRO VALDYBA lietuvių bendrovei „Litas“ pardavė BALFO namą Brooklyne, N. Y. Skelbiamo, jog tas namas dėl aplinkos gyventojų pasikeitimo buvo pasidares labai nesaugus.

JAV LIETUVIŲ FONDAS prieš Kalėdas turėjo sutelkęs daugiau kaip \$852,000 ir 3.310 narių. Šie duomenys dabar jau turėtų būti gerokai pasikeitę, nes vykdomi vajai lietuvių kolonijose. Fondo vicepirmininkis ir vykdomojo vaju vedėjas R. Kleikšio pranešimu, nuo pat LF įsikūrimo pradžios lituanistiniam švietimui, kultūrai ir mokslui buvo paskirta beveik \$245.000 iš gautų palikanų. Fondas ruošiamis mokslo veiklams yra paskyręs: a. a. prof. dr. Z. Ivinskio pradėtai „Lietuvos istorijai“ — \$5.500, dr. J. Girmius „Lietuvių filosofijos istorijai“ — \$4.000, Pr. Naujokačio „Lietuvių literatūros istorijos“ keturiem tomam — \$3.600, dr. P. Skardžiaus „Lietuvių kalbos rašybos pagrindams“ su žodynu — \$6.000. Turint galvoje lietuvių skaičių JAV, LF narių galėtų būti žymiai daugiau. Fondas lėšų yra gavęs ir testamentais, ypač iš tų lietuvių, kurie neturi artimų giminių. Tačiau pasitaiko ir tokių atvejų, kai valdžia perima visą palikimą, nes vėlonies nebuvo pasirūpinęs sudaryti testamentą. LF vadovybė nori atgauti dr. J. Kazicko vadovautą valdys komitetą, dviem renginiais su-telkęs \$40.000.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ir Spaudos Tarybos (ALOST) paskutiniame 1973 m. posėdyje Buenos Aires buvo apžvelgti nuveikti darbai ir aptarta 1974 m. veikla. ALOST pirm. A. Mičiūnas pranešė, kad Kanados bankas vėl leido savo patalpose vasario 18 — kovo 1 d. d. surengti lietuvių tautodailės parodą. Jai jau telkiamos Lietuvos vaizdų nuotraukos, audiniai, gintaro dirbiniai, papuošalai, medžio drožiniai, lietuviškos lėlės, piešiniai ir paveikslai. Paroda susieta su Vasario 16 minėjimu, kuris bus Lietuvos Centre vasario 16 d. Programoje jau sutiko dalyvauti Sv. Cecilijos choras, Lietuvos Centro ansamblis bei kiti vietiniai. Ją paruoš ir jai vadovaus lietuvių jaunimas. PLB valdyba 1974 m. į P. Ameriką žada atsiųsti Wind-soro mergaičių kvartetą „Aušra“ ir Čikagos vyrų trijulę. ALOS Taryba priėmė nutarimą šiuos meno atstovus pasikviesti į Argentina. „Koncertams yra numatyti 1974 m. balandžio ir rugpjūčio mėnesiai. Liepos viduryje laukiama vaidintojų grupės iš Sao Paulo. Jaunimo veiklos apžvalga padarė Nelida Zavickaitė, pabrėždama vykstantį persiorganizavimą ir didelį jaunimo entuziazmą veiklai.

MARIJONŲ VIENUOLIJOS 300 metų sukaktis buvo paminėta lietuvių marijonų parapijos bažnyčioje Avellanedoje. Iškilmingas Mišias koncelebravo klebonas kun. J. Petraitis, kun. A. Steigvila, kun. A. Lubickas ir svečias kun. D. Beltrani, pasakęs proga pritaikytą pamokslą. Giedėjo P. Stausko vadovaujamas Sv. Cecilijos choras. Po Mišių bažnyčioje įvyko religinis koncertas, kuriame Beethoveno, Mocarto, Haendelio, Faure, Pizzini, Tellemanno kūrinius atliko Avellanedos savivaldybės muzikos instituto orkestras, suaugusių ir vaikų choral, diriguojami kompozitoriaus Jose Rodriguez Faure. Įvadinį žodį apie marijonų vienuoliją ir ypač lietuvių marijonus tarė Z. Juknevičius. Antroji koncerto dalis buvo atlikta parapijos sedlyje po atviru nakties dangumi. Šventinis renginys užbaigtas lietuvių marijonų parapijos saleje surengtomis vaisėmis.

KUN. MYKOLAS JODKA, MIC, atšventė amžiaus šešiasdešimtmetį. Sukaktuvininkas yra kilęs iš Zarasų apskr., vienuolijon įstojęs 1930 m., kunigju įšventintas 1939 m. JA Vals-tybėse. Nuo 1957 m. Argentinoje jis eina lietuvių parapijos vikaro ir vienuoliojo išdinkino pareigas.

Australija LITUANISTINIAI KURSAI MEL-BURNE, vieklantys Monash universitetui priklausančioje gimnazijoje, užbaigė mokslo metus. Maloni staigmena kursantams ir visiems Lietu-

viams buvo Monash universiteto prof. dr. Jiri Marvan lietuviškai tartas žodis apie lietuvių kalbos reikšmę kalbotyrai. Pilną tekstą yra paskelbė „Tėviškės Aidai“. Cituojame profesoriaus žodžio reikšmingą baiginę dalį: „Šiandien aš norėčiau jus, Australijos lietuvių, pasveikinti su ypatinga proga. Atėjo laikas, kai lietuvių kalba bus priimta ne tik teorijoje, bet taip pat ir realybėje. Sekančiais metais lietuvių kalba bus pripažinta Viktorijos egzaminų komisijos kaip brandos atestato dalykas, kuriuo bus galima pasinaudoti įstojant į universitetus. Ir aš tikiu, kad netolimoje ateityje visi, kurie norės, galės studijuoti lietuvių kalbą visoje Australijoje. Štai, jūs matote, kad jūsų kalba yra ne tik svarbi, bet taip pat turi ir pasisekimo. Tegyvoja nuostabi lietuvių kalba, tegyvoja jos gimtinė, tegyvoja nemirštanti lietuvių tauta!“

MOKYTOJŲ SEMINARIJOS studentė Birutė Gailiūtė Geelonge suorganizavo tautinių šokių grupę. Lietuvių Namuose įvyksiamie pirmajame pasirodyme krikščioniai R. Zenkevičius ir D. Bertasitė grupelį suteikė „Sešupės“ vardą.

Italija

KARDINOLAS A. SAMORE gruodžio 23 d. įšventino į kunigus du Sv. Kazimiero kolegijos auklėtinius — Vytautą Volodką ir slovaka Tomą Dabovskį. Kun. V. Volodka, atvykęs iš okupuotos Lietuvos, jau yra vyresnio amžiaus, teologijos studijas pradėjęs Lietuvoje ir tegalėjęs užbaigti Romoje.

LIETUVIŲ SALEZIEČIŲ DIREKTORIUS KUN. M. BURBA viečia lietuvių ir ypač lietuviškąjį jaunimą vasaros atostogas praleisti Italijoje. Aostos slėnyje, Cervino-Matterhorno papėdėje, turimi atostogų namai gali sutalpinti apie 80 asmenų. Čia jau 20 metų Tėvai saleziečiai rengia vasaros stovyklas 10—15 metų amžiaus berniukams ir mergaitėms ir taipgi turi 15 kambarių suaugusiems bei šeimos. Stovyklavietė galima pasinaudoti nuo birželio 1 d. iki rugsėjo pradžios, tačiau susitarti reikia iki Velykų. Vienuolyno pastatas Romos priemiestyje Frascati taipgi gali prigludinti mažesnes svečių grupes (ne daugiau 10 asmenų). Iš jo autobusais bei traukiniais lengva pasiekti Romą ir susipažinti su šio miesto istoriniais paminklais atostogų metu. Galima atvykti bet kuriuo laiku. Kun. M. Burba laukia stovyklautojų ne tik iš Europos, bet ir iš Pietų bei Šiaurės Amerikos, net ir Australijos. Ypač laukia jaunimo bei vadovų stovykloms. Kreiptis šiuo adresu: Lituanus, Du Bosco, Via Colonna 2, 00044 Frascati — Roma, Italy.

Šveicarija

EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJA ŽeneVOJE buvo nustelbta įvykių Artimuosiuose Rytuose, bet šveicarų ir kaikiurių kitų kraštų spauda nevengia pabrėžti Baltijos valstybių problemas, kai būna sudaroma proga. Tokią progą sudarė Zenevon atvykę Laisvųjų Latvių Pasaulinės Sąjungos delegatai: A. Silde iš Munsterio, I. Freimanis iš Stockholmo ir P. Reinhardis iš Londono. Kaip žinome, konferencijos posėdžiai vykstą buvusiuose Tautų Sąjungos rūmuose, kur nepriklausoma Latvija buvo tautiniais motyvais įrengusi vieną kambarį. Latvių atstovai, pasikvietę keleto žurnalistų ir fotografų, to kambario sieną papuošė Latvijos ir Sovietų Sąjungos taikos sutarties ištrauka, kuria raudonasis komunistų režimas viešai atsisakė carinės Rusijos teisių į Latvijos žemes. Prancūziškasis plakato tekstas buvo užbaigtas pranešimu, kad ta pati Sovietų Sąjunga 1940 m. okupavo Latviją. Nors plakatai nuo kambario sienos netruko pašalinti rūmų sargybinių, ši incidentų, iliustruota plakato nuotrauka, aprašė Šveicarijos ir kelių kitų kraštų spauda. Latvių atstovai taipgi aplankė kelias Vakarų valstybių delegacijas ir joms iškėlė atitinkamus memorandumus. Lietuviai žygio į Ženevą kažkodėl vengia, pasitenkindami tik vietiniais stebėtojais — dr. A. Geručiu iš Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės valdybos nariams. Pastarosios memorandumus susilaukė atgarsių šveicarų spaudoje, bet jis spauda pasiekė dar prieš konferencijos pradžią. Atrodo, Ženevoje turėtų būti žymiai palankesnės sąlygos net ir veiksmų atstovų spaudos konferencijai, negu Helsinkyje, kur ji buvo užgnaužta Maskvos įtakymu.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJA Kalėdų atostogas pradėjo gruodžio 22 d. ir užbaigė sausio 13 d. Direktoriaus V. Natkevičius, kuratoriaus valdybos išd. J. Barasas ir kuratoriaus narys kun. A. Bernatonis lankėsi pas V. Vokietijos vidaus reikalų ministerius užsieniečių pabėgėlių skyriaus naująjį vedėją dr. H. Schulz-Vanselow. Pokalbis vyko apie finansines paramas papildinimą gimnazijai ir apie berniukų bendrabučio statybą. Deja, buvo patirta, kad federacinė vyriausybė šiuo metu nėra numatanti šį skirti lėšų bendrabučio statybai. V. Natkevičius, aplankęs švietimo valdybą Karlsruheje, išsiskyrė abiturientų priklausančioje gimnazijoje, užbaigė mokslo metus. Maloni staigmena kursantams ir visiems Lietu-

Australija

AR JAU PASIUNTĖ PRE-NUMERATA LIETUVISKAJAI SPAUDAI? BE JŲŠU DUOKLĖS JI NEGALI GYVUOTI.

Mokslo simpoziumai ir kas toliau?

Papildomos informacijos ir pastabos ryšium su antruoju mokslo ir kūrybos simpoziumu

JUOZAS DANYŠ

ninkų nemažiams rengimo dar-
bams atlikti.

Simpoziumų pradžia

Suvažiavimuose ir spaudoje dažnai buvo užsimenama apie lietuvių mokslo akademijos steigimą. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija jau veikė, bet buvo manoma, kad yra vietos ir reikalo ir antrai tokio pobūdžio, bet bendresnės, institucijai. Konkrečiausiai tokie svarstymai pasireiškė inžinierių ir architektų sąjungoje. Jų žurnale „Technikos žodis“ jau daugiau kaip prieš dešimtį metų kelta mintis steigti „tikslųjų mokslų akademiją“. Inž. ir Archit. Sąjungos suvažiavime Klevelande 1968 m. buvo sudaryta komisija išstudijuoti mokslo akademijos ar draugijos steigimo klausimui. Tuometinis JAV LB pirmininkas inž. B. Nainys kėlė mintį suorganizuoti mokslo ir kultūros suvažiavimą. Tuo būdu JAV LB valdybai pasiūmus technikinį organizavimą ir finansinius reikalus, I mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyko Čikagoje 1969. XI. 26-30 d. d. Inž. dr. A. Avizienis buvo programos organizatorius ir pirmininkas, dr. inž. A. Klierė — vicepirmininkas, inž. B. Nainys — organizacinės komisijos pirm.

Pirmojo suvažiavimo programoje humanitarinių - visuomeninių mokslų srityje paskaitos buvo bendresnio pobūdžio ir turėjo nemažai diskusinių formų. Technologijos ir tikslųjų mokslų paskaitos buvo daugiau specialios.

II mokslo ir kūrybos simpoziumo organizavimas ryškiausiai skyrėsi nuo pirmojo tuo, kad šį kartą oficialiais rengėjais, be Amerikos LB, buvo akademiniai sambūriai — inžinierių-architektų ir gydytojų sąjungos, Lituanistikos Institutas. Bendruomenės valdybų tiko mažiau tiesioginio organizacinio darbo, nes technikinė-organizacinė komisija rūpinosi ir lėšų telkimu.

Simpoziumų ateitis

Pirmasis simpoziumas buvo neeilinis išievojimo įvykis ir jo pasiekimas padėjo pagrindus tolimesniems tokiems renginiams. Antrasis simpoziumas jau buvo didesnio masto, padarė organizacinių pagerinimų, programa išplėsta ir žymiai sustiprėjo humanistinių mokslų srityje.

Nėra abejonės, kad simpoziumai vyks ir toliau. Humanistinėje srityje yra nemažas skaičius jaunesnės kartos aktyvių lietuvių mokslininkų, kurie be savo tiesioginio darbo domisi ir lietuviškais reikalais. Gydytojų skaičius auga, nemažai iš jų vis daugiau ir daugiau pasijusį savo srityse. Inžinerijos ir tikslųjų mokslų srityse turime ypatingai gausų prierašį.

Simpoziumo pabaigoje vienas mūsų mokslo veteranų komentavo, kad ankščiausi panašūs suvažiavimų paskaitininkai buvo žmonės gerai kalbantieji lietuviškai, bet silpnai angliškai. Šį kartą vyravo dalyviai gerai kalbantieji ir lietuviškai, ir angliškai. Kaip bus ateityje? Viena yra tikra, kad tokio pobūdžio konferencijos padės ilgai išlaikyti žmones gerai kalbančius abiejomis kalbomis.

Akademija ar simpoziumai?

Pirmojo simpoziumo metu buvo sudaryta komisija apsvaistinti lietuvių mokslo akademijos ar draugijos steigimui. Tokiai akademijai mokslo darbuotojų būtų pakankamai, bet yra nemažai finansinės problemos. Reiktų lėšų ne tik suvažiavimų organizavimui, leidinių spausdinimui, bet ir išlaikymui 1-2 asmenų, kurie atliktų administracinius, redagavimo, ryšių palaikymo ir kitus darbus. Kol kas tai neįmanoma, nes Bendruomenės centriniai organai neturi tiek lėšų.

Po pirmojo simpoziumo buvo pasigesta simpoziumo darbų do-

le

Lietuvės benediktinės knyga angliškai

Motinos M. Rafaelės Simonytės knyga „Deo Gratias et Mariae“ (Padėka Dievui ir Marijai) yra trumpa (122 psl.) jos gyvenimo apžvalga, apimanti laikotarpį nuo jos tėvų gimimo Lietuvoje iki jos atvykimo į Jungtines Valstijas po antrojo pasaulinio karo ir „Regina Pacis“ vienuolyno įsteigimo Bedforde, New Hampshire.

Perskačius knyga, susidaro įspūdis, kad autorė norėjo pateikti stebuklingą savo gyvenimo eigą. Apvaizdos globa ir dėkingumą už ją, o svarbiausia, nori, kad kiti iš jos žodžių ir gyvenimo pasimokytų:

I put these words down, imploring all of them to read it carefully and encourage them to buy it for their friends. Because it would be the beginning of my mission here in America to help more and better (psl. 121).

kumentavimo. Tik „Technikos žodis“ specialiai skirtame dvigubame numeryje trumpai paminėjo bendrąją dalį ir gana plačiai aprašė technologinę dalį, duodamas dalyvių biografinės žinias ir trumpas paskaitų santraukas.

Siame simpoziume, šalia programų, jau išleisti leidiniai su dalyvių biografinėmis ir profesinėmis žiniomis, paskaitų santraukomis lietuvių ir anglų kalbomis. Jei būtų atspausdinti ir pačios paskaitos, tai būtų arti mokslo akademijos suvažiavimo darbų. Tikriausiai sekančiame simpoziume kuria nors forma tai bus padaryta.

Dabartinio metu nesiūloma steigti bendros ar tikslųjų mokslų akademijos. Steigti vien technologijos ir tikslųjų mokslų akademiją būtų lengviau, bet šių sričių atstovai mano, kad išievojimo svarbiau turėti platesnį pagrindą mokslinę instituciją, kuri jungtų visus, ne tik vienos srities specialistus.

Sio simpoziumo metu sudaryta komisija simpoziumams rengti. Jon įeina po du atstovus iš Amerikos-Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos, Amerikos-Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos, Lituanistikos Instituto ir vienas iš JAV Lietuvių Bendruomenės valdybos. Taip pat apsvaistytos ir principo priimtos šios komisijos taisyklės.

Pirmas simpoziumas buvo organizuotas JAV rėmuose, o antrojo bazė jau buvo praplėsta. Preliminariniuose pasitarimuose 1972 m. Vašingtone dalyvavo ir Kanados inž.-archit. sąjungos atstovai, o pačiame simpoziume buvo 10 paskaitininkų iš Kanados. Taisyklėse neįtrauktas žodis „Pasaulio“, bet paskutinis projektas taip formulotas, kad simpoziumai galėtų jungti visus lietuvių, gyvenančius bet kurioje krašte. Pagrindinių rengėjų, kaip gydytojų ir inžinierių, Amerikos centro valdybos yra dabar kartu ir pasaulio sąjungų centro valdybos. Lituanistikos Instituto nariai yra iš įvairių kraštų. Taigi, rengėjai jau jungia visą išievojimą.

Ko siekiama simpoziumais?

Mokslo ir kūrybos simpoziumo suorganizavimas reikalauja nemažai lėšų ir ypatingai daug darbo bei energijos iš rengėjų, dalyvių ir visuomenės. Rezultatai turi būti verti šių pastangų, todėl tikna klausiti ko siekiama ir kas pasiekama mokslo simpoziumais. Išvardinkime pačius ryškiausius siekius.

Simpoziumas supažindina lietuvišką, iš dalies ir nelietuvišką, visuomenę su išievojimo atliktais darbais ir pasiektais laimėjimais mokslo ir kūrybos srityse, sudaro sąlygas lietuviams mokslui darbuotojams susitikti, pasikeisti nuomonėmis ir išsivystyti bendradarbiavimą. Skatina mokslininkus ir profesionalus, dirbančius nelietuviškoje aplinkoje, prisidėti prie lietuviško veikimo ir lietuviškos kultūros puoselėjimo. Duoda lietuvių visuomenei paskaitų ir leidinių iš mokslo ir kultūros pasaulio.

Šie ir kiti tikslai savaime veda prie lietuviškos kalbos ir kultūros išlaikymo išievojimo. Kiekvienos tautos pažangos ir kultūros puoselėjimui svarbu intelektualinė ir moksline jėga. Juo labiau tai svarbu išievojimo, nes čia negyvename natūralioje neapiklausomos tautos aplinkoje, kur ir kalba, ir tautinė kultūra yra kasdieniniai reiškiniai.

Simpoziume buvo sutelktos labai įvairios mokslo sritys: šalia teologijos, filosofijos, buvo biochemija, skaitytuvai ir t. t. Ar tokia mišri programa patenkinama mokslininkus? Iš kelių mokslininkų ir trumpų komentarų buvo girdimi tik teigiami atsilepimai apie įvykusių simpoziumų. Programos sudarytojams visada bus problema, kiek bendrinti programą, nenustojant mokslinio charakterio ir platesnės lietuviškos visuomenės dėmesio.

Pateikdama sapnus, įvykių ar datų sutapimus, autorė bando perduoti antgamtinį momentą savo gyvenimo eigoje. Kaikas stebėtina, kaikas sunkiai įtikėtina. Yra nemaža anekdotų ir smulkmenų, kurios galėtų sudominti skaitytoją, bet bendras knygos įspūdis yra silpnas. Nors autorė nori įtikinti skaitytoją, kad ji turi talentą rašyti (psl. 120), jos stilius yra sunkokas ir anglų kalba nėra sava. Sakiniai pilni gramatikos ir sintaksės klaidų, kurios erzinaučiau veikia skaitytoją. Autorė, įsitikinusi išorinių bei tradicinių religinio gyvenimo formų svarba, nekarą pereina į pamokslavimą šia tema. Kaip raudonas siūlas, per visą jos atpasakojimą nuolat kartojasi jos abito (tradicinės uniformos) dėvėjimo sutapatinimas su šio gyvenimo esme. Knygos pabaigoje, kaip apvainikavi-

Solistė Audronė Simonaitytė iš Čikagos, atlikusi meninę programą N. Pr. Marijos vienuolių seserų 25 metų veiklos sukakties šventėje Toronte 1973 metų gale. Fone matyti dalis K. Manglico piešto suakutuvinio paveikslų. Nuotr. St. Dabkaus

“DAY OF SHAME” PASITINKANT

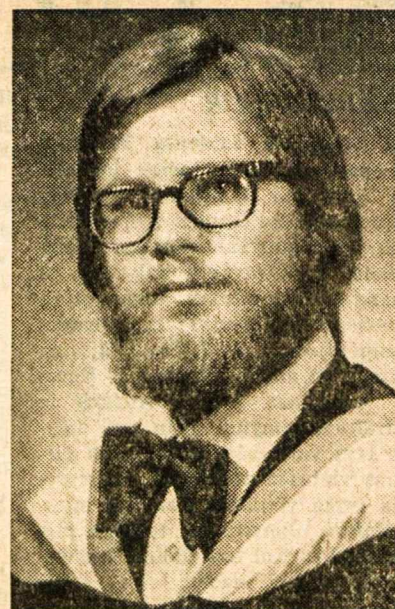
GRAZINA SLAVENIENE

Simo Kudirkos drama gerai žinoma ne tik lietuviams, bet ir amerikiečiams. Tai buvo įvykis, dėl kurio JAV miestuose iki demonstracijų, rodytos televizijoje, aprašytos spaudoje. Jį tyrinėjo net JAV specialios kongreso komisija. Visa tyrinėjimų medžiaga atspausdinta leidinyje „Attempted Defection by Lithuanian Seaman Simas Kudirka. Hearings Before The Subcommittee on Foreign Affairs“. Prez. Niksonas spaudos konferencijoje apgailestavo tą tragišką įvykį — sulaužymą Amerikos tradicijos teikti globą politiniams pabėgėliams. Taigi 1970 m. lapkričio 23 tikrai buvo „Day of Shame“.

S. Kudirkos įvykis buvo sukrečiantis, bet visuomenei nepakankamai atskleistas ir jau pradėtas užmiršti. Algis Rukšėnas, žurnalistas ir politinių mokslų magistras, ėmėsi uždavinio pilnai atskleisti S. Kudirkos dramą. Reikia pripažinti, jis tą savo uždavinį atliko gerai. Pirmiausia jis surinko visą galimą medžiagą, apklausinėjo visus liudininkus, sutelkė jau skelbtą informaciją ir atkūrė visą dramą eiga. Iš jos matyti, kad pagrindu buvo ne tiek bloga valia, kiek visa eilė nesusipratimų. Svarbiausia nelaimingo atvejo priežastis buvo ta, kad amerikiečių pajūrio apsaugos karininkai, ypač jaunas „Vigilant“ laivo kapitonas, neturėjo patirties nei instrukcijų, kaip elgtis su politiniais pabėgėliais. Jis per greitai patikėjo sovietų kapitono tvirtinimu, kad S. Kudirkas esąs nusikaltėlis, pavogęs pinigų ir dėl to turįs būti grąžintas. Tiesa, yra žinoma, kad pabėgėlių tarpe būna svetimų valstybių agentų ir dėlto atsargumas reikalingas, tačiau tai turi spręsti atitinkamos įstaigos, o ne admirolas, nenorėjęs pakentėti sovietų-amerikiečių prekybiniais pasitarimais.

Gvildendamas JAV karininkų mentalitetą, A. Rukšėnas pabrėžia siaurą jų akiratį, mažą išsilavinimą, kuris pasireiškė geografijos bei istorijos nežinojimu ir politiniu naivumu. Jų laikysena taip pat rodo anglosaksų nesiorientavimą R. Europos problemose ir simpatijos stoką Rytų Europos žmonėms. Autorius labai įvykiai iškelia kultūrinis skirtumas tarp anglosaksų karininkų ir jautraus, emocingo rytų europiečio S. Kudirkos. Jo nuomone, tie kultūriniai skirtumai buvo reikšmingesni veiksnys S. Kudirkos išdavime.

Kudirka knygoje išskyla kaip asmuo, jau turėjęs eilę konfliktų

ANTANAS-MEILIUS STEIGVILAS, baigęs Windsoro universitetą psichologijos fakultetą bakalauro (B. A.) laipsniu. Hamiltone baigė pradžios mokyklą, lankė lietuvišką sešadieninę mokyklą ir Tillsonburge baigė Annadale gimnaziją. Mokėsi Hamilton Mohawk College ir gavo diplomą prekybos srityje. Šiuo metu jis gyvena Vankuveryje ir ruošiasi magistro laipsniui socialinės veiklos srityje. Jis yra vyriausias sūnus Antano ir Stasės Steigvilų, gyvenančių Glen Meyer, Ont., kur jie turi įvairių prekių krautuve. Steigvilų šeimos nariai dalyvauja lietuviškoje veikloje

tų dėl savo individualizmo bei savarankiškumo, giliai nusivylęs sovietine politine santvarka. Jis jaučiasi degraduotas ir demoralizuotas jos biurokratijos aparatu. Yra didelė ironija, kad bėgdamas nuo sovietinės biurokratijos jis tapo amerikiečių biurokratijos auka. Knygos applanke lapkričio 22-os įvykiai įginami su graikų tragedija. Jie man primena Kafkos pasaulį.

A. Rukšėnas plunksna valdo lengvai. Knyga parašyta sklandžiai ir įdomiai. Vietomis skaičiau beveik kaip kriminalinis romanas. Atkurdamas Kudirkos ir kitų baltiečių biografijas, autorius duoda daug bendrų žinių apie Baltijos valstybes bei jų dabartinį likimą.

Vertinant akademinių požiūrių, reikia pasakyti, kad vietomis yra per daug plačios generalizacijos. Pvz. 46 psl.: „Lithuania had been a sovereign neutral country having cordial relations with its neighbors and suddenly found itself a slave nation“. Asmenys, susipažinę su naujųjų laikų istorija, gana gerai žino, kad Lietuvos santykiai su kaimynais nebuvo be problemų. Kadangi knyga skiriama mokslininkams, o eiliniams skaitytojui amerikiečių, panašios generalizacijos atleistinos.

Knyga parašyta turint galvoje amerikiečių perspektyvą. Ir tai gerai. Daug amerikiečių piktnaivis ultrapatriotizmas „dypuikiškais“ veikalais ir jų neskaityti. A. Rukšėno knyga ypatingai gerai atskleidžia asmeninę tragediją individo, patekusio į negalimą biurokratinių aparatų.

Mano nuomone, didžiausias knygos minusas yra jos antraštė. Žodžiai „murderous happenings“ ir „Russian - American confrontation“ vieniems gali priminti šaltojo karo žargoną, kurio dabar vengiama, o kitiems skamba per daug sensacingai, neperduodami tikros knygos vertės. Kudirkos vardas, kuris daug kam žinomas, viršelyje visai nepamatinės. Eilinis skaitytojas, užmetęs akį ant viršelio, sunkiai susigaudys apie ką knygoje kalbama.

Nežiūrint šių pastabėlių, knyga rekomenduotina visiems. Reikia tikėtis, kad ateityje autoriui jis dar šiek tiek apdailins, papildys ir išleis „paper-back“ formą.

Algis Rukšėnas, DAY OF SHAME. The truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant during the Russian-American confrontation off Martha's Vineyard. New York, David McKay, 1973, \$8.95.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Ateitis nr. 2, 1973 m. vasaris. Moksleivių Ateitinių Sąjungos leidžiamas katalikiško jaunimo žurnalas, redaguojamas kun. Jono Staškevičiaus Toronte ir kolektyvu. Administratorius — Juozas Polikaitis, 7235

ma, ji pabrėžia:

Is it not good to remind all the dear Sisters who too soon put on silk blouses with lace, short sleeves, showing their legs, if they are still Sisters? Because we cannot attract more love from our Divine Spouse that way“ (psl. 121).

Motina M. Rafaelė jau daugiau kaip keturiasdešimt metų tarnauja Dievui ir artimui visuoliniame gyvenime. Reikia pripažinti, jos kelias buvo sunkus ir aukos reikalaujantis. Už tai tenka ją pasveikinti, o dėl pačios knygos atsargiau būtų nieko nesakyti. S. T. M.

So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Medicina nr. 5(45), 1973 m. gegužė. Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos žurnalas, leidžiamas 3 kartus į metus, redaguojamas gydytojo Henriko Armano ir redaktinės kolegijos. Prenumerata — \$10. Administratorė — Jadvyga Vytytėnė, DDS, 85-29 86th St., Woodhaven, N. Y. 11421, USA.

Mūsų žinios 1973 m. nr. 13, 14, 15 ir 16. Lietuvių žurnalių ir Čikagos Jaunimo Centro dvisavaitinis biuletenis, gaunamas pas administratorių Petra Kleinoją, SJ, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

Sv. Pranciškaus Varpelis nr. 8, 1973 m. spalio. Tėvų pranciškonų leidžiamas mėnesinis religinio-patriotinio turinio žurnalas. Adresas: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BAZNYTINĖM TEISĖM SKIRTAS ŽURNALAS „Jurist“, leidžiamas Vašingtono katalikų universiteto, paskelbė dokumentinį kun. W. Wolkovich straipsnį apie Medininkų vyskupijos įsteigimą. Vatikano II santarboj iškelta vyskupų kolegijai idėja jau prieš 500 metų buvo pasireiškusi santykiuose su Lietuva, kai ginėjamas popiežius Jonas XXIII pasitraukė iš Konstancos suvažiavimo 1415 m. kovo 21 d., o naujasis popiežius Martinus V tebebuvo išrinktas 1417 m. lapkričio 11 d. Konstancan 1415 m. lapkričio 28 d. atvyko 60 pakrikštytų žemaičių delegacija nušviesti Lietuvos reikalą ir kryžiuočius jai daromų skriaudų. Ji taip paveikė kardinolą Ragusą, kad jis pats su palyda nutarė vykti žemaitin krikštyti pagonių, bet kryžiuočiai jo neleidė Lietuvon. Medininkų vyskupija, vėliau tapusi Varnių vyskupija, buvo įsteigta 1417 m. spalio 23 d., dar prieš popiežiaus Martino V išrinkimą. Pastarasis ją oficialiai patvirtino tik 1421 m. rugšėjo 11 d.

LIEUTUVIUS SKAUCIŲ SESERIJĄ surengė penkių dailininkų grafikos darbų paroda Čikagos Jaunimo Centre, M. K. Čiurlionio galerijoje. Su 61 kūriniu parodą dalyvavo dailininkai — Dalia Alekniene, Henrikas Blyskis, Kęstutis Lapšys iš Austrijos sostinės Vienos, Irena Mitkutė ir Zita Sodeikienė. Ypatingo dėmesio susilaukė Z. Sodeikienės nauja piešimo technika su kaligrafiniiais eilėrašiais bei kantiškais himnais. Kelias premijas laimėjusi I. Mitkutė parodos dalyvių supažindino su savo naujausiais kūriniiais — foto ofortais iš ofortų knygos „Sapnai su rankų perdu“, ciklu „Recherche du temps perdu“. D. Aleknienei parodoje atstovavo 10 ofortų, H. Blyskui — 9 ofortai ir spalvota litografija, K. Lapšui — 15 grafikos darbų ir piešinių.

LIEUTUVOS KANCIAUS ATSKLEIDŽIA Italijoje 15.000 egz. tiražu išleista knygelė „Lituanian martire“ („Kankinė Lietuva“) su antrine antrašė „La tragedia di un popolo e di una Chiesa“ („Vienos tautos ir vienos Bažnyčios tragedija“). Leidinį redagavo prof. Raimond Rossi ir kun. Cristofor Campana, pasinaudami prel. Vinco Minevičiaus redguojamo „Elta-Press“ biuletenio medžiaga. Knygelės viršelyje — Sibiro kalinio sukurto Dievo Motinos paveikslas spalvota nuotrauka.

VILNIAUS 650 METŲ SUKAKTĮ paminėjo Grand Rapids, Mich., lietuviai. Mišiomis pradėtą ir akademine dalimi užbaigtą minėjimą surengė vietinės LB apylinkės jaunimo sekcija. Įvadinį žodį tarė LB valdybos narė jaunimo reikalams studentė Alberta Astraitė, paskaitą skaitė K. Stepsys, ištraukęs iš savo naujausios knygos „Pokalbiai su karaliaus“ — čikagietis poetas Kazys Bradūnas. Minėjimą gražiai papildė J. Puodžiūnienės suorganizuota Vilniaus miesto parodėlė.

NUJORKO ŽURNALISTŲ KLUBAS devyniom žurnalistėms paskyrė premijas už žurnalistinius laimėjimus 1973 m. Premijuotų žurnalistė tarpe yra ir Jūratė Kazickaitė, dirbanti „Associated Press“ žinių agentūroje. Premiją ji gavo už geriausią rašinį iš šeimos gyvenimo, atskleidžiant vienos Westbrook šeimininkės sugebėjimą šeimos išlaikyti su derintu su nupigintu doleriu.

ALBERTOS UNIVERSITETAS Edmontone, Kanadoje, išleis universiteto bibliotekoje dirbančio Adomo Kantauto sudarytą lietuviškos bibliografijos II laidą, apimančią Lietuvai liečiančius leidinius bei straipsnius įvairiomis pasaulio kalbomis nuo seniausiu laikų iki 1972 m.

STOCKHOLMO UNIVERSITETO SLAVISTIKOS INSTITUTO baltiečių kalbų ir literatūros skyriaus vadovė latvė prof. V. Ruke-Dravina pakvietė Wisconsin universiteto prof. A. Matulį dviem paskaitom. Svečias iš JAV paskaitas skaitė apie baltiečių įtaką vokiečių bei slavų literatūrai ir apie dramaturgą Algirdą Landsbergį. Po paskaitų jis viešėjo J. Lingio šeimoje, kur surengtame priėmime taipgi dalyvavo prof. V. Ruke-Dravina ir Kanados ambasados patarėjas V. Meilus su žmona. Stockholmo universiteto lektorius J. Lingis 1973-74 mokslo metų rudens semestre skaitė ciklą paskaitų apie lietuvių liaudies dainų poetiką.

ITALU LEIDYKLA „SANSONI ACCADEMIA“ išleido Baltijos kraštų literatūros skirtą 570 psl. knygą „Le litterature dei paesi Baltici“. Leidinys italų supažindina su Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos literatūra. Lietuvos skyrių, turintį 110 psl., paruošė JAV gyvenantis ir dirbantis prof. Alfredas Senn, kadaise profesoriavęs Vytauto D. universitete. Pirmiausia jis pateikia Lietuvos istorijos apžvalgą, pradėdamas nuo Mindaugo laikų ir baigdamas II D. karu, kai daug lietuvių rašytojų turėjo pasitraukti iš Lietuvos. Literatūros apžvalgą autorius plačiau paleičia K. Donelaičių, Dionizij Poška, XIX s. literatūra, moderniosios literatūros pradinius J. Biliūną, Žemaitę, Maironį, nepriklausomybės laikotarpio ir dabartinės rašytojų išievojimo bei tėvynės. Kaikuriems rašytojams galbūt be reikalo buvo suitalinti jų lietuviški vardai. Bent lietuvių keistai skamba Giovanni Aistis, Giuseppe Paukštėlis ar Fabiano Neveravičius.

OKUPUOTOS LIETUVOS

VILNIAUS TELEVIZIJA suvaidino Dalios Urnevičiūtės pjesę „Daltonikai“, moralinės-etinės problematikos kūrinių, išauštinančių taurią ir tyrą meilę. Spektaklį režisavo Bronius Talacka, pagrindinius vaidmenis atliko aktorai Monika Mironaitė, Laimonas Noreika, Eugenija Pleškytė, Genutė Ciplijauskaitė, Vladas Bagdonas, Gediminas Girdvainis.

LIEUTUVOS JAUNŲJŲ DAILINIKŲ II paroda, truksianti iki sausio vidurio, atidaryta Kaune, M. K. Čiurlionio dailės muzėjuje. Parodą dalyvauja apie 170 dailininkų su 600 tapybos, grafikos, skulptūros ir taikomųjų dailės darbų. Parodos surengimas buvo susietas su Dailininkų Sąjungos valdybos II plenumu. Sąjungos valdybos premijos paskirtos parodos dalyviams: tapytojams N. Gaškovi ir R. Radzevičiui, skulptoriui J. Lebendynkiui, grafikai G. Didelytei, keramikai A. Skarbauliui ir tekstilininkei J. Urbienei. Žurnalų prizai įteikti jaunesniems dailininkams: „Jaunimo Gretų“ — V. Žilui, „Kultūros Barų“ — A. Taurinskui, „Nemuno“ — A. Martynaičiui.

VILNIAUS PLOKSTELIŲ STUDIJAJS paruošė plokštelę „Žiūrų kaimo etnografinis ansamblis“ buvo žaibiškai išpirta. Šį džiukų ansamblį prieš trejus metus suorganizavo Vilniaus universiteto dėstytojas J. Trinkūnas, vadovavęs kraštotyrininkų ekspedicijai Žiūrų apylinkėse. Pirmasis džiukų vestuvinių, kalendorinių ir darbo dainų koncertas buvo surengtas universitete. Vėliau ansamblis paruošė dviejų dalių programą — vakaronę ir mergvakarę. Plokštelė buvo pasirinkta mervakario inscenizacija, papildyta kitomis vestuvinėmis ir netgi šeimoms, karo bei meilės dainomis. Dėl tokios mišrainės plokštelės susilaukė Laimos Dutkeviciūtės priekaitu „Literatūroje ir Mene“. Plokštelės applanke taipgi esama kalbos klaidų, terminologijos netikslumų, kaikurių dainų pavadinimai nesutampa su šrašo tekstu. Greitas plokštelių išpardavimas liudija etnografinių ansamblių populiarumą.

RASYTOJŲ SAJUNGONAI PRIMTI keturi nauji nariai: poetas ir literatūros kritikas Antanas Masilionis (gimęs 1941 m.), prozininkai — Emilija Ballionienė (g. 1931 m.), Romualdas Granauskas (g. 1939 m.) ir Vytautas Misevičius (g. 1924 m.). A. Masilionis yra parašęs eilėraščių rinkinį „Vardan dienovidžio“, studiją „Poezijos ir dailės sankryžos“, E. Ballionienė — apsakymų knygas „Pašaukį vasarą“, „Prieblandos valandą“, knygeles vaikams „Užmigęs miestas“, „Popieriniai drugeliai“, R. Granauskas — apsakymų rinkinį „Medžių viršūnės“, laimėjęs žemaitės literatūrinę premiją už geriausią apsakymą kaimo tematika. V. Misevičius atstovauja ilgas sąrašas apybraižų rinkinių, apsakymų vaikams, humoreskų knyga „Ankirona Morikonda“, novelių rinkinys „Granatos sprogsta vidurnaktį“, satyrų rinkinys „Žmonės praranda rojų“.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS STUDENTŲ simfoninio orkestro koncertas įvyko Vilniaus filharmonijos salėje. Orkestro vadovas ir dirigentas Juozas Domarkas programon buvo įtraukęs Ch. Glucko operos „Ifigenija Aulidėje“ uvertūrą, F. Schuberto „Neįbaigtą simfoniją“, H. Berliozi „Vengrų maršą“ ir M. Ravelio „Bolero“. Koncerte dalyvavęs sol. Vacys Daunoras atliko d. St. Simkūnas dainas, G. Verdi „Con-futatis“ iš „Requiem“ kantatos ir G. Rossini operos „Sevilijos kirpėjas“ Don Bazilio ariją.

SOPRANAS REGINA MACIŲTĖ, jaunoji M. Glinkos dainininkų konkurso laureatė, surengė pirmąjį koncertą Vilniaus filharmonijos mažojoje salėje. Kitišiove įvykusiame koncerte ji varžėsi kamerinio dainavimo grupėje, tad ir šio koncerto programos didžiąją dalį sudarė konkursui paruotų minėtų žanro kūrinių — R. Wagnerio, S. Prokopjevo dainų ciklai, M. Glinkos, P. Čaikovskio, C. Debussy, G. Faure, M. Taronerjevo, V. Kairiūkščio romansai. Dainininkė juos papildė Ch. Gounod „Fausto“, P. Čaikovskio „Burtininkės“ ir G. Puccini „Turandot“ operų arijomis. Solistė akompanavo pianistas Ch. Potasinskas. Dainavimo pedagogas Z. Paulauskas, džiaugdamasis puikiu koncertu, pabrėžia, kad R. Maciūtė žengia tik pirmuosius žingsnius ir kad jai būtų galima padaryti kaikurių priekaitų, bet juos atperka meninė individualybė, darbų grandžiama ateitis.

JUSTINO MARCINKEVICIAUS poezijos vakarą Vilniaus aktoriumuose surengė Laimonas Noreika. Vakaro dalyviams jis skaitė poemą „Donelaitis“, „Sienos“ fragmentus, lyrinis eilėraščius iš naujos poeto knygos.

VIOLETOS PALCINSKAITĖS pjesės vaikams „Spyruoklinis kareivėlis“ tris kartus transliavo Rygos televizija. Vaikų dramos ansamblis „Dirks-telytė“ ir Rygos pionierių rūmų teatro aktorai atlikus spektaklius režisavo R. Dėkšina.

KAZIO SAJOS apsakymą „Klumpės“, išverstą A. Stoberškienės, paskelbė lenkų moterų žurnalas „Kobieta i Zycie“.

V. Kst.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

ISLINGTON — NORSEMAN ST. Gražas trijų miegamųjų kambarių vienaaukštis. Pilnai įrengtas rūšys. Garažas su privačiu įvažiavimu. Namas arti mokyklų ir susisiekimo. Įmokėti apie \$12-\$15,000 ir viena atvira skola išsimokėjimui.

JANE — ANNETTE ST. 7 kambariai, mūrinis, 4 kambariai pirmame aukšte. Dvi modernios virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su šoniniu privačiu įvažiavimu. Didelis kiemas. Įmokėti apie \$15,000.

KEELE ST. — HUMBERSIDE. Netoli parko ir susisiekimo, 8 kambarių mūrinis atskiras namas. Dvi virtuvės, 2 prausyklos. Garažas su geru privačiu įvažiavimu. Namas be skolų. Prašo apie \$10-\$15,000 įmokėjimo.

RONCESVALLES — WESTMINSTER AVE. Geras mūrinis pastatas krautuvė ir du butai. Ideali verslui vieta, europiečių apgyvenamas rajonas. Namas be skolų. Savininkas prašo galimai didesnio įmokėjimo.

BLOOR — INDIAN RD. Didelis 15 kambarių, 3-jų butų namas. Du ištaigingai įrengti kambariai rūšyje. Naujas vandeniu-alyva šildymas, 2 mūriniai garažai. Platus privatus įvažiavimas. Sklypas 50 x 150 pėdų. Namas labai gerame stovyje. Įmokėti \$40,000. Viena atvira skola 10-čiai metų išsimokėjimui.

S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIŲ SAVININKO VAISTINE

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

AKTYVAI — VIRŠ 6 MILIJONŲ DOLERIŲ

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3

Antradi. 10-3

Trečiadi. uždaroma

Ketvirtadi. 10-7

Penktadi. 10-8

Šeštadi. 9-12

Sekmad. 9-30

MOKA:

už termininius indėlius — 8½%

dvejų metų — 8%

vienerių metų — 8%

už taupomąsias (savings) s-tas 7¼%

už depozitų-čekių sąskaitas — 6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines iki \$10,000 — 8%

asmenines — naujas 8½%

nekiln. turto iki \$50,000 — 8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduoame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turta, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Visų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių. Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Saugesniai žiemos sezono važinėjimui patikrinkite

savo automobilius pas

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305

1536 DUNDAS St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

Atliekame visus autovežimjų mechaninius pataisymus — priekinių ratų išlyginimą (wheel alignment), ratų išbalansavimą ir kt. Parduoame MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt. padangas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. Savininkas FRANK PETIT

NUO LOENOS IKI DANGORAIŠIO
VERSLŲ BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS
(IRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI)

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 489-5425

Petras Prakas

Namų: 920-2501

Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

ziggys
fantastic foods

Buvusios
firmos

"Tip-Top Meats"

Europietiškos mėsos ir skanėstai
sekančiose krautuvėse visuomet
gaunami pigesnėmis kainomis
("BUDGET PRICE SPECIALS"):

1727 Bloor St. West (prieš Keele požeminio traukinio stotį) •
Yorkdale Shopping Centre • Fairview Mall •
Ziggy's at Sherway Gardens • Scarborough Town Centre •
Bramalea City Centre • Huron Square Shopping Centre, Cooksville
(2500 Hurontario St.) • Westcliffe Mall, Hamilton (Mohawk Rd. & Upper
Paradise) •
Ir šiose LOBLAWS krautuvėse:
480 St. Clair Ave. West • 2877 Bayview (Bayview Village S. C.) •
Eastgate Square, Stoney Creek • White Oaks Plaza, London •
596 Montreal Rd., Ottawa • 2085 Carlingwood, Ottawa •
2241 Riverside Drive, (Billings Bridge) Ottawa •
1040 Princess St., Kingston •

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Iki olimpinio žaidynių Montrea-

lyje dar daug laiko, tačiau jau aiš-

kėja, kaip bus tvarkomos atskiros

sporto šakos. Baigminės krepšinio

kovos vyks Montrealeio Forume. Baig-

miniame vyrų turnyre dalyvaus 12

komandų: šeimininkai kanadiečiai,

Miuncheno olimpiados trys pirmie-

ji laimėtojai — JAV, Sov. Sąjunga

ir Kuba, po vieną komandą iš Euro-

pos, Amerikos, Azijos, Afrikos ir

Australijos žemynų. Taip pat daly-

vaus trys valstybės, laimėjusios pir-

mašias vietas atrankiniame turnyre,

kuris įvyks viename Kanados miest-

ty. Moterų olimpiadiame turnyre žais

6 komandos. Kol kas žinoma tik vie-

na dalyvė — Kanada.

Atviros stalo teniso pirmenybėse

Stockholme čekoslovakai nelaukiai

įveikė pasaulio meisterius švedus.

Tačiau baigėsi čekus vėl nugalėjo

vengrai, tapdami meisteriais. Moterų

varžybas laimėjo Kinija, baigėsi

nugalėjusi švediją.

JAV-se garsėja šachmatininkas

Robertas nr. 2. Tai jauniausias šach-

matininkas iš Bostono — Robertas

Le Don. Būdamas 4 metų per televi-

ziją išmoko ežimus ir pirmoje eil-

ėje įveikė mamą, tėvą ir kaimynus.

Po kelių mėnesių JAV šachmatų klu-

bė per dešimt ežimų nugalėjo šio

klubo pirmininką. Šiuo jaunuoju

šachmatininku jau susidomėjo buvęs

R. Fisherio instruktorius D. Collins.

SPORTAS LIETUVIJOJE

Sov. Sąjungos krepšinio pirmeny-

bėse Kauno Žalgiris iki šiol sužaidė

9 rungtynes ir tik vienas laimėjo.

Dešimties komandų eilėje Žalgiris

yra paskutinėje vietoje. Anksčiau

Žalgiriečiai visuomet būdavo arti pir-

mosios vietos. Žymiai geriau sekasi

Vilniaus Statybai, kuri žaidžia antro-

je lygoje. Statyba sėkmingai laimi

rungtynes: 14 komandų lentelėje yra

1 vietoje.

R. Zailskaitė žaidė rankinį šov.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ženklais tikisi surinkti \$10 milio-

nus, loterija — \$32 milio-

nus, sidabriniais doleriais —

net \$250 milijonų. Tokiu atveju

reikėtų parduoti \$500 milijonų

vertės monetų, kai tuo tarpu

vokiečiai 1972 m. olimpiadai

specialių markių pardavė tik už

\$239 milijonų vertės sumą. Kan-

ados išdo taryba burmistro J.

Drapeau numatyti \$310 milio-

jonų samatai pranašauja \$172

milijonų deficitą. Be to, Miun-

cheno olimpiados surengimo iš-

laidos padidėjo trigubai ir pa-

siekė net \$700 milijonų. Pana-

šaus padidėjimo gali susilaukti

ir J. Drapeau samata.

Rene Levesque Kvebeko partija

planuoja leisti Montrealyje

separatistinės minties ryšinį

dienraštį "Le Quebec" numaty-

tu 25,000 egz. tiražu. Nors ofi-

cialiai neskelbiama, pagrindinis

nis naujojo dienraščio tikslas —

sulaukti 40,000 skaitytojų

turinti dienraštį "Le Devoir",

redaguojamą Claude Ryan. Kve-

beko partijos narių nuomone,

šis dienraštis yra atitoks nuo

Kvebeko tautinių idėjų, propa-

guojantis Kanados federaciją.

Didžiausia problema naujamajam

dienraščiui "Le Quebec" suda-

ro atviras pasisakymas už Kve-

beko partiją. Jeigu dienraštis

neįstengs išsilaikyti, skaitytojai

ir visi kanadiečiai tada galės da-

ryti išvadą, kad separatizmo

idėja Kvebeke nėra populiari.

Dienraščio redaktorium yra nu-

matytas Y. Michaud, buvęs vy-

riausias savaitraščio "Le Clai-

ron" ir "La Patrie" redaktorius,

liberalų partijos atstovas pro-

vinciniame parlamente, perėjęs

į Kvebeko partiją.

Žydų kilmės psichiatras dr.

Feliksas Jaroševskis, iš Sovietų

Sąjungos atvykęs Kanadon, nori

sudaryti specialų komitetą

gelbėti sovietų psichiatrinėse li-

goninėse uždarytiems politiniams

kaliniams. Jo teigimu, 1967 m.

Bechterovo institute įvykusi psi-

chiatrių konferencija šifroreniją

padarė politiniu kompartijos

ginklu, šios ligos etiketę sutik-

dama prisegti kitokią nuomonę

apie Sovietų Sąjungą turintiems

politiniams kaliniams. Dr. F. Ja-

roševskis pažėrė priekaištų Va-

karų pasaulio psichiatrams, ku-

rie pernai dalyvavo Armėnijo-

Jungijos moterų komandos rinktinė-

je, kuri pasaulio pirmenybėse laimė-

jo III vietą.

K. Šapka vėl geroje formoje. Be-

siruošdamas Lietuvos pirmenybėms,

dalyvavo lengv. atletikos varžybose

Vilniuje. Suolyje į augstį peršoko

2.20 m.

Asta Giedraitytė sėkmingai daly-

vavo Airijos atviros stalo teniso pir-

menybėse. Moterų varžybose ji baigė

mėję nugalėjo Sov. Rusijos meiste-

Z. Rudnovą ir tapo varžybų meiste-

re. Ji taip pat laimėjo pirmas vietas

moterų ir mišraus dvejetainio varžybose.

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis susirinkimas — sausio

13 d., 1 v.p.p., L. Namuose. Kviečia-

mai nariai, rėmėjai ir jaunųjų sporti-

ninkų tėvai.

Stalo teniso treniruotės 1974 m.

vyksta ta pačia tvarka — ketvirtadi-

eniais L. Namuose.

Krepšinio treniruotės irgi vyksta

seną tvarką: pirmadieniais Loretto

mokykloje — jauniausiems krepš-

ninkams (12 m.) ir Priskelimo sa-

lėje trečiadieniais — vyresniems

krepšninkams.

KSA krepšinio pirmenybės suau-

gusių ir jaunų A klasėse įvyks va-

sario 9-10 d.d. Ročesteryje.

Naujais nariais į klubą įstojo E.

Tamašauskas, kuris žaidžia krepš-

niūriūki iki 16 m. komandoje, ir P.

Tutlys, kuris žaidžia berniūki iki

12 m. komandoje. Taipgi į klubą

įstojo Rasa Baliūnaitė, Vida Jasne-

vičiūtė, Audronė Bilkytė ir Ina Bal-

sytė. Visos žaidžia stalo tenisą.

GOLFO ŽAIDYNĖS

Šiais metais Torontui tenka rengti

metines golfo žaidynės Boltono. Gol-

fo veikėjai savo susirinkime išrinko

šioms žaidynėms rengti komitetą:

pirm. P. Stauskas, sekr. L. Radzevi-

čius, tech. vadovas ir rungtynių vyk-

dytojas A. Simanavičius, parengimų

vadovas S. Kėkštas, išd. S. Podsadec-

kis. A. S.

Ontario premjero W. Davis

konservatorių vyriausybės minis-

terijų kabineto posėdyje nutarė

neįvesti vasaros mėnesių dienos

šviesos taupymo laiko, kuris

prez. R. Niksono įsakymu įga-

liojo visoje JAV teritorijoje sau-

sio 6 d. Ši sprendimą padiktavo

Ontario ūkininkai, nenorintys

pasukti laikrodžių viena valanda

į priekį, kad jų vaikams nereik-

ėtų išvykti mokyklon tamsoje.

Vyriausybės nutarimas sudaro

nemažą problemą Ontario tele-

vizijos stotims ir susisiekimo

bendrovėms. Televizijos stotys

dabar skubiai pertvarko savo

programas, pritaikydamos jas

prie naujo laiko JAV. Į JAV ke-

liaujančiam kanadiečiam bus su-

jauktas lig šiol suderintas per-

sėdimo laikas aerodromuose, ge-

ležinkelio ir autobusų stotyse.

Ontario vyriausybė belgi paliko

teisę miestų savivaldybėms pa-

sukti laikrodžius viena valanda

į priekį ir juos suderinti su ame-

rikiškių įvestu naujuoju laiku.

Diplomatų apsaugos išlaidos

Otavoje nuo 1970 m. padidėjo

net šešiolika kartų ir 1973 m.

pasiekė 1.362.158. Prieš Brita-

nijos prekybos atstovo James

Cross pagrobimą metinė diplo-

SYPSENOS

Sukaktuvinis ginčas

Senukai, švedams labai savo vedybinio gyvenimo penkiasdešimt metų, kalbasi apie praeitį.

— Ar prisimeni, kaip pirmą kartą mėnesioj plaukiojom ežerė laivelis? O keletą savaičių vėliau restorane valgėm skaniai paruoštą ungurį? — klausia vyras.

— Klysti, brangusis. Tai buvo sardinės, — sako žmona. — Ir taip žodis po žodžio juodu susipyko. Vyras žmoną išvadino kurmiu. Po trumpos tylos jis mėgina ją atspirašyti.

— Labai atsiprašu, be reikalo tave supykinau.

— A, tai smulkmena, — atsiliepė žmona. — Be to, tu teisi. Tai buvo ungurys. Sardinės valgiau su kitu.

Rašytojas ir tarnaitė

Vieno rašytojo tarnaitė ilgai stebėjo, kaip jis dažnai ištisą dieną, net iki vidurnakčio, sėdi savo kabinete prie rašomo stalo ir rašo. Kartą paprašyta atnešti stiklinę arbatos. Rašytojas, nusisėmęs akinius, trynė akis. Tarnaitė tarė:

— Ir kam tamsta taip negailestingai vargini save, rašydamas apysakas. Juk už dolerį ar du gali nusipirkti gražesnių jau parašytų apysakų.

Nemokamai būtų pasakiusi

— Buvau pas labai gerą burtininkę. Ir žinai ką už 10 dolerių ji man papasakojo? — dėstė Morta kaimynei.

— Na?

— Kad mano vyras mane apgaudinėja!

— Ir už tai sumokėjai 10 dolerių? Aš tau būčiau pasakiusi nemokamai.

Eilės ir prekės

Sovietų Rusijos mieste stovi prie krautuvės eilė žmonių. Prišokęs prie vieno stovinio piliotis klausia:

— Ką čia duoda, ką galima gauti?

— Jeigu stosi priekyje visu, tai gausi ir nosį, o jeigu atstosi užpakalyje visu, tai gausi venų išsiplėtimą, — paaiškino užklaustasis.

Parinko Pr. Alš.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,
ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR
APŠILYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

SKAITYTOJAI PASISAKO

DIDŽIAUSIAS TURTAS

Didelis, puikus Anapilio pastatas — tikrai yra kuo didžiulis. Tai lietuvių turtas. Netoliese yra ir gražiai sutvarkytos kapinės. Brangūs jų paminklai liudija, kad pasitvirtinę žmonės palaidoti. Tai vis turtas. Paminklų įrašai rodo, kad ten daugiau pusamžiai žmonės išsisi. Jų amžius sako, kad jie nebrangino savo didžiausio turto — sveikatos. Mes taip pat naikiname savo sveikatą per daug valgydami, gerdami, o labiausiai — rūkydami. Paminėsiu porą pavyzdžių. Štai Anapilio pastato atidarymas. Salė nauja, erdvi, stalai gražiai apdengti, oras švarus — lengva ir malonu kvėpuoti. Kai susirinko tautiečiai ir pradėjo rūkyti, oras pasidarė smirdantis ir troškinantis.

Antras pavyzdys. Lietuvių Namai Toronte. Taip pat viskas atnaujinta ir erdvi. Sekmadienį ten pavalgęs pietus ėjau apžiūrėti kitų patalpų. Kai įėjau į didžiąją salę, išsigandau — sklido baisi smarvė, nors salė buvo visai tuščia. Mat, vakar čia buvo keli šimtai mūsų tautiečių. Ką tad bekalbėti apie mūsų plaučius, kurie nėra tokie erdvi. Kaip gi jie gali,

visa tai išlaikyti?

Lietuvoje nepriklausomybės laikais aš mažiau kalbėjau viešose vietose užrašą "Lietuvė moteris nerūko". Kadangi čia moteris susilygino su vyrais, o rūkyme gal net juos pralenkė, aš sakėčiau, kad ir čia lietuvių patalpose turėtų būti užrašyta: "Lietuviai nerūko". Kaip būtų malonu su-eiti kartu ir kvėpuoti švariu oru, kurio mums dabar ypatingai trūksta, nes automobiliai ir fabrikai jį labai užteršia. V. Pniaskas

PERBRANGI SPAUDA?

Kas sako, kad perbrangi mūsų spauda, tas yra šykštus, arba prageria. Tegul jis neužmiršta, kad viskas trigubai pabrango. Ir jis pats už darbą gauna pagal pragyvenimo brangumą. Aš esu pensininkas, bet pajamų, bet spaudai porą dolerių duoti daugiau niekuomet neatsisakysiu. Jei visi būtų mano nuomonės, "Tėviškės žiburiai" sunkumų neturėtų.

St. Jankauskas,

Port Colborne, Ont.

MEDALIAI

Salia fizinio-piginio atpildo yra praktikuojamas ir moralinis ordinas,

medalių, raščių atžymėjimų forma ir pan. Ordinalis bei medaliai valstybės galvos apdovanoja įvairius pareigūnus tam tikrų sukaktuvinių švenčių proga už ilgą ir gerą valstybei tarnybą. Ypač tai praktikuojama kariuomenėje ir diplomatinėje tarnyboje. Bet kad kokia nors organizacija apdovanotų medaliais diplomatus ir dar išvijoje sukurtais, tai jau nerimta. Jeigu jau dėl šventos ramybės ir turėtų žmogus tai nutylėti, tai tų medalių autoriai turėtų bent patys juos ir įteikti, o nepavesti eliniams piliečiams tą pareigą atlikti. L.

ŽINIOS APIE LIETUVĄ

Esu labai patenkintas ir dėkingas "Tėviškės žiburiui" laikraščiu už dėdamas žinias apie kultūrinį gyvenimą Lietuvoje. Man malonu, nes gauname sužinoti kas dedasi joje ir kas veikiama. Step. Bučmyns

Pajieškojimas

Jieškomas Stasys Andriuskevičius, gimęs 1897 m. Vilkaviškio apskr., Serdukų kaime. Kanadon išvyko 1928 m. Jieškomasis arba apie jį žinantieji prašomi atsilipti "T. Žiburiui" adresu: 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Nauji darbo nuostatai

Padaryti šie svarbūs pakeitimai... jie liečia daugumą Ontario darbininkų ir darbdavių

[sigalioja 1974 m. sausio 1 d.]

Naujas minimalinis atlyginimas

Bendras, valandinis	\$2.00
Mokinio valandinis	\$1.90
(taikomas tik pirmajam darbo mėnesiui)	
Studento valandinis	\$1.65
(taikomas tiems studentams žemiau 18 metų, kurie dirba 28 valandas i savaitę ar mažiau, ir taipgi mokyklos atostogų metu)	
Statybos valandinis	\$2.25
(apima sargus, bet ne mokinius)	
Ambulansų vairuotojų ir pagalbininkų savaitinis atlyginimas	\$96.00
valandinis	\$2.00
(jei darbo savaitė trumpesnė nei 48 valandos)	

Naujos kainos už kambario nuomą ir maistą

Nustatytos sekančios maksimalinės kainos tiems atvejams, kai kambarys ir maistas įskaitomi i minimalinį atlyginimą:	
Kambarys i savaitę	\$8.00
Valgis	85 kiekvienas
arba	\$17.00 i savaitę
Kambarys ir maistas	\$25.00 i savaitę

Padidintos atostogų išmokos

Visi tarnautojai turi teisę i apmokamas atostogas — 4 nuosimčius už visą atlyginimą, gautą 1974 m. sausio 1 dieną arba po jos. Atostoginiam pinigam gauti iš tarnautojo nereikalaujama minimalinio tarnybos laiko. Po vienerių metų tarnautojai turi teisę gauti dvi savaites apmokamų atostogų. Jei tarnyba yra trumpesnė nei vieneri metai, tarnautojas turi teisę gauti atostogų pinigų baigęs tarnybą.

[sigalios 1975 m. sausio 1 d.]

Antvalandžiai

Nuo 1975 m. sausio 1 d. pusantro karto reguliarios kainos antvalandžiai bus mokami po 44 darbo valandų i savaitę.

Hon. Fern Guindon, Minister

HAMILTON
1 West Avenue South
Postal Zone: L8N 2R9
Telephone: 527-4501KINGSTON
1055 Princess Street
Postal Zone: K7L 1H3
Telephone: 542-2853LONDON
362 Dundas Street
Postal Zone: N6B 1V8
Telephone: 438-7291SAULT STE. MARIE
125 Brock Street
Postal Zone: P6A 3B6
Telephone: 949-3331KENORA
808 Robertson Street
Postal Zone: P9N 1X3
Telephone: 468-3128KITCHENER
824 King Street West
Postal Zone: N2G 1G1
Telephone: 744-5211OTTAWA
2197 Riverside Drive
Postal Zone: K1H 7X3
Telephone: 731-7200SUDBURY
1538 LaSalle Boulevard
Postal Zone: P3A 1Z7
Telephone: 566-3071THUNDER BAY
235 Bay Street
Postal Station "P"
Telephone: 345-2101TORONTO
400 University Avenue
Postal Zone: M7A 1V7
Telephone: 965-5251WINDSOR
500 Ouellette Avenue
Postal Zone: N9A 1B3
Telephone: 256-6278

V Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2227 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO

M6R 1X6

Visais kelionių reikalais
betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

PELNINGI RENGINIAI

Didelius banketus surengė dvi bendrinės lietuvių organizacijos: Jaunimo Centras ir Lietuvių Fondas. Gruodžio 2 d. įvykusi Jaunimo Centro metinė vakarienė-banketas, JC direktoriaus kun. G. Kijausko pareiškimu, davė apie \$6,000 pelno, kuris padės išlyginti susidariusį deficitą, nes JC išlaikymas, apšildymas, švietos ir ypatingai remontai pareikalauja daugiau pinigų, negu surenkama nuomojant didžiąją salę. Lietuvių Fondo valdas banketas įvyko gruodžio 15 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Nors mieste šiaurės sniegas, bet žmonių susirinko daug. Neoficialiomis žiniomis, Lietuvių Fondo banketas ir vėjas davė \$40,000 pelno, nes vienas lietuvis gydytojas ta proga paaukojęs net \$20,000. LF valdybos pirmininko pareigas vėl perėmus Fondo sumanytoji bei įvykdintoji dr. A. Razmai, tikimasi, kad 1974 m. LF pasieks milijoną dolerių nejudamo kapitalo.

PASIKEITIMAI LIETUVOJE?

Dienraštis "Chicago Sun-Times" gruodžio 14 d. pirmoje laidoje uždėjo šėšių skilčių antraštę: "Galimi pasikeitimai Lietuvoje; partijos vadovo užuominos". Iš Maskvos UPI agentūros paskelbtame straipsnyje rašoma, kaip Sniečkaus pavardotą rusas Charazovas prieš Suslovo vizitą Lietuvoje partijos plenumo Vilniuje puolė Lietuvos kompartiją už netvarką pramonėje, už planų neįvykdymą, už nesunaikinimą Katalikų Bendrijos, kuri esanti lietuvių nacionalistų prieglauda, už nacionalizmo apraiškas Lietuvoje. Korespondentas dars išvada, kad panašūs puolimai anksčiau buvo nukreipti prieš Ukrainos ir Gruzijos kompartijas, o po to įvyko pasikeitimai. Esą tai gali atsitikti ir Lietuvoje, nes korespondento žodžiais, vietiniai kompartijos vadai yra mažiau galingi, negu jiems paskirti antrieji partijos sekretoriai-rusai. Aplamai straipsnis, kuriame minima ilga carų Rusijos okupacija Lietuvoje (1795-1915) ir net du kartus pabrėžiama, kad 1940 m. birželio 15 d. sovietinė armija jėga okupavo Lietuvą, — parašytas tokiu tonu, kokį seniai beteko užtikti ypač liberalinių pažiūrų ame-

rikičių spaudoje. Matyt, straipsni rašęs UPI korespondentas, gyvenas Maskvoje, žinias susirinko iš lietuviams artimų šaltinių. Korespondentas nepamiršo paminėti ir fakto, kaip Kaune susidėjo Kalanta, kaip tūkstantiai jaunimo išėjo į Kauno gatves šaukdami "Laisvės Lietuvai!"

LIETUVIŲ DRAUGAS

Dienraščio "Chicago Sun-Times" vedamųjų redaktorių ir trečiasis savo rangų to dienraščio redakcijoje Robert Kennedy, didelis lietuvių draugas, gruodžio 31 d. išėjo į pensiją. Per ilgus redaktoriavimo metus jis parašė apie 15,000 vedamųjų ir keliošia iš jų, ypač paskutinių dešimties metų laikotarpyje, buvo skirti Lietuvos bylai bei lietuvių reikalams. Su lietuviams susipažinęs per Mariją ir inž. Antaną Rudzius, R. Kennedy nekartą yra lankęs Čikagos Lietuvių Operos spektaklius, dalyvavęs Operos baluose, o taip pat kalbėjęs Lietuvių Radijo Forumo programose. Lietuvių Radijo Forumas sausio 18 d. yra numatęs surengti specialią atsisveikinimo su R. Kennedy programą. Galimas dalykas, kad jį atitinkamai pagerbs ir Lietuvių žurnalistų S-gos c. nes, idomių sutapimu, vienas valdybos narys per kelerius metus yra rinkęs spaustuvėje red. R. Kennedy redaguojamus puslapius.

OPEROS BALIUS

Minėtinas ir tradicinis Operos balius, įvykęs gruodžio 1 d. Tautiniuose Namuose. Per 200 žmonių talpinanti salė buvo pilnutėlė gražios publikos. Programą atliko Operos moterų choras, vadovaujamas muz. Alice Stephens, kuri kaip tik atšventė 15 m. darbo sukaktį su Čikagos Lietuvių Opera. Ta proga ji buvo apdovanota bei pagerbta. Balius davė apie \$1300 pelno, kuris labai pravers pradinės "Kaukių balius" išlaidoms. Šiuo metu Opera didelę pinigų sumą, paskolintą iš finansininko J. Mackevičiaus, yra investavusi i "Jūratės ir Kastytės" operos plokštelę. Visuomenė, o ypač Kanados lietuviai, labai prašomi tą plokštelę įsigyti kaip ilgai išlikusią vertingą dalyką.

Winnipeg, Man.

SVECIAS IŠ LIETUVOS. Eugenijaus ir Kazės Kalasauskų šeimoje vieši iš Lietuvos atvykęs Pranas Kalasauskas, Eugenijaus brolis. Kor.

P A D E K A

Nuoširdžiai dėkoju giminėms už suruoštą man 75 metų gimtadienio paminėjimą, visiems Winnipeg ir kitų vietovių lietuviams už brangias dovanas, gražias kalbas ir linkėjimus, šeiminkams už maisto paruošimą bei vaišinimą ir visiems atsilankiusiems.

Dar kartą ačiū visiems —
Mykolas Januška

INSURANCE W. G. Drescher Insurance ir Frank Barauskas Insurance Agency Ltd.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. — (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

Frank Barauskas Ltd.

REALTOR

3828 Bloor Street West,

Islington, Ontario

231-6226 — 231-2661

Mūsų specialybė — užmiesčio žemės ir ūkiai, nuo Lake Ontario iki Lake Simcoe ir Georgian Bay.

Jieškome namų ir pajamas duodančių nuosavybių vakarų Toronte.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST. TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.

412 RONCESVALLES AVE.

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. LE 1-4251.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. BUKOWSKA-BEJNAR, R.O.

WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

MEDUS -

reikalingas

sveikatai

Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai

249-2067 WALTER DAUGINS 249-2883

35 Landron Cres., Weston, Ontario

Balio Maskeliūno

DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

VITALITY • NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ

3288 LAKESHORE Blvd. West • Long Branch Plaza

(5 blokas i vakarus nuo Kipling Ave.) • Tel. 259-8364

Importuoti šveicariški natūralūs vitaminai ir kosmetika, lietuviški sūriai, medus, riešutai, organinė duona ir t.t. R. STATULEVICIUS

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258

TORONTO, ONTARIO

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai
- Silkės ir rūkyta žuvis • Švieži ir kepti paršukai
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena
- Importuoti maisto gaminiai

Taip pat priimame užsakymus ("Catering") vestuvėms ir mažesniems pobūviams nuo 5 iki 500 asmenų. Susitarus pristatome į namus bei salę šiltą arba šaltą maistą su aptarnavimu ar be jo.

- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)

persikėlė į naujas patalpas. Vaziuoti i vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (i pietus) Wharton Way, vaziuoti Wharton Glen gatve tiesiog i garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjai gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, pršome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiogų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai potarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALOZA

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Dirbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDŲ IR KT.

Vežamas turfas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 DEWSON St., Toronto, Ont.

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.,

telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.

Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

“Tėviškės Žiburių”

vasario 9, šeštadienį, Prisikėlimo salėse

• Pradžia – 7 v.v., programos pradžia – 7.30 v.v. • Orkestras “Muzika” • BILIJETA – “TŽ” administracijos

SPAUDOS BALIUS

• Garsusis kvartetas “Aušra” • Didžiulė loterija

TORONTO

Sv. Jono Kr. parapijos ir Anapilio žinios

— 1973 m. parapijos bažnyčioje sutuokta 14, pakrikštyta 21 ir palaidota 20. Iš viso lietuvių kapinėse palaidota 65 tautiečiai, įskaitant Torontą, Hamiltoną bei kitas vietas Kanadoje ir JAV-se.

— Anapilio sodybai pamaldos laikomos sekmadieniais 11 v., o Sv. Jono Kr. šventovėje — 10 ir 11 v.

— Gegužės mėnesį bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas. Sutvirtinimui pasirengimo pamokos vyks L. Vaikų Namuose. Pamokos prasidės sausio 20, sekmadienį, po 10 v. pamaldų.

— Anapilio sodybai auksio \$500: iš a.a. Felikso Gikio palikimo; \$250: E. J. Cuplinskai; po \$100: A. Firavicius, A. R. Siručiai (400); po \$50: B. Didienė, V. Miškinis; \$30: O. Griškinė. Visiems geradariams nuoširdi padėka.

— Praėjusį sekmadienį po pamaldų Anapilio moterų būrelis turėjo susirinkimą. Nutarta besikuriant Anapilio sodybai sausio 27 d. suruošti kraitvakarį.

— Sekmadienįse aukoms vokeliai abiejose vietovėse gaunami prie įėjimo į pamaldas.

— Sausio 7 d. įvyko Anapilio tarybos, o sausio 9 d. — parapijos komiteto posėdis.

— Praėjusią savaitę liet. kapinėse palaidotas a.a. Stasys Kairys iš Wilsontowne, Ont. Velionies artimiesiems gili užuojauta. Už velionį pamaldos par. bažnyčioje sausio 11 d., 7.30 ir 8 v.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 10 v., metinės už a.a. Stasį Perminą; sekmadienį: 10 v. už a.a. Klemensą Babilūną, 11 v. už a.a. Gabrielę ir Vaclovą Alksnius. Anapilyje 11 v. — už Kondrotų ir Juodiškių mirusius tėvus.

XIX KANADOS LIETUVIŲ DIENOS APYSKAITA

Pajamos	
1. Jaunimo vakaras	\$2352.70
2. Susipažinimo vakaras	8858.25
3. Išklm. aktas-koncertas	4330.75
4. Įvairios pajamos	258.80

Iš viso \$15,803.50

Išlaidos	
1. Spauda ir reklama	\$ 479.55
2. Salų nuoma	2758.12
3. Išklm. aktas-koncertas	2508.20
4. Jaunimo ir susipažinimo vakaras	1243.50
5. Bufetas	3689.28
6. Įvairios išlaidos	207.56

Iš viso \$10,866.21

Pelnas	4,937.29
Kasoje	4,940.29
Likutis	3.50

Dail. A. Petrikonio, gyvenančio Čikagoje, paveikslų dar galima gauti Toronte “Picture Loan Gallery”, 3 Charles St. W., Toronto 5, Ont., ir pas dailininko atstovą Aug. Kuolą.

Petras Gulbinskas “Gintaro” tautinių drabužių fondui paaukojo \$25. Gintariečiai nuoširdžiai dėkoja ir kviečia daugiau lietuvių prisidėti savo auka. Audeklą drabužiams sutiko išausti dail. A. Tamošaitienė.

VIENTELE KANADOS VALDIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDymo SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs npld. garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 355-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, statau naujus namus, parūpinu mirtigius ir darau įrengimus. Tel. 579-0309. KAZYB CIBAS, Oshawa, Ont.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 767-4737.

BARONESSA Beauty Salon

Savininkė Alė Kerberienė
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durle gatvių
Telefonas 762-4252

Ivairaus stiliaus susukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Priimanos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gilią užuojautą reiškiamo: Vytautui ir Jeronimui Birštonams, mirus Lietuvoje jų tėveliui; Irenai Ciurlienei, mirus Čikagoje jos tėveliui.

— Prašytos paskelbti Mišios: šeštadienį, 8 v. — dvejose koncelebruose — už Juozą ir Antaniną Morkūną, užpr. Z. J. Stravinskį; už Juozą Katiną, užpr. A. Paleckio; 9 v. — už Antaną Balnį, užpr. T. Balnienės; 9.30 v. — į Sv. Dvasią; 8.30 v. — už Pranciškų, Janiną ir Kazimierą, užpr. V. Jurevičiaus, sekmadienį, 8 v. — už Oną Eišinienę, užpr. E. Girdauskienės; 9 v. — už Agotą Ramanauskienę, užpr. E. L. Norvaišų; 10 v. — už Mykolą Matušaitį — 3 metinės, užpr. E. Matušaitienės; 11.15 v. — už Sofiją Makulavičienę, užpr. S. Bubielenės; 12.30 v. — latvių Mišios.

— Sutvirtinimo sakramentui pasirušimo pamokos prasidės sausio 20 d., 11 v.r., Lietuvių Vaikų Namuose. Berniukai ir mergaitės, sulaukę 11 metų, registruojami klebonijoje arba pas seses iki sausio 20 d.

— Metinis parapijos susirinkimas numatomas vasario pabaigoje.

— Religinis suaugusių kursas — sausio 23, trečiadienį, 7.30 v.

— Choro repeticija — ketvirtadienį, 7.30 v.v., muzikos studijoje.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Penktadienį tęsiamos konfirmacijų pamokos 6.30 v.v. bažnyčios patalpose.

— Sekmadienį pamaldos 9.30 v. ryto.

— Palyginamasis religijų seminaras sausio 17 d. aplankys budistų šventovę 918 Bathurst St. Visti praeiti rinktis prie bažnyčios 7 v.v.

— Visuotinis parapijos susirinkimas — vasario 3 d.

Lietuvių Namų žinios

— Kūčių vakarienė sutraukė per 150 lietuvių. Kūčių stalas buvo paruoštas pagal lietuviškus papročius. Susirinkę LN pasiūto lyg būtų didelė lietuvių šeima.

— Organizuojasi scenos mėgėjų būrelis. Suinteresuoti prašomi pranešti savo pavardes, adresus ir telefono numerius tokiu adresu: Scenos Mėgėjas, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont.

— Organizuojamas šachmatų klubas. Suinteresuoti prašomi registruotis LN sekmadieniais nuo 12 iki 3 v.p.p. pas Vytautą Genčių.

— Lėšų teikimo vaje komitetas praneša, kad švenčių laikotarpyje paskolos laktų nupirko Bastys Stasė už \$1000.

— Nario įnašus įmokėjo: L. N. Moterų Būrelis \$300; Savickas Ona (iš Hamilton) \$200; po \$100: Morkūnas Juozas, Styras Stepas, Putteris Jonas, Mašalas Albina, Paškus Vytautas, Sapulys Jonas, Venskus Marija (iš Sudbury), Meiliūnas Mėčys, Sakus Giedminas, Baranuskas Benediktas, Zander Raimundas; po \$75: Gaputis Kazys, Anysas Martynas, Mackevičius Bronius, Beržinskas Jonas, Beržinskas Stasė; po \$50: Pacūnas Stasys.

— Jaunų narių įstojo: Petronis Ed., Prialgasuskas Ričardas, Prialgasuskas Viktoras, Kiškūnaitė Rasa, Grigaliūnaitė Ramona, Sukauskas Virgilijus, Petrauskas Petras, Petrauskas Vitas, Petrauskas Antanas, Lasys Arūnas, Petronis Edit, Jokūbaitytė Dana, Daildyaitė Laura. Visi jie įmokėjo nario įnašą po \$1.

Nauja muzikinė poklėstė išleido “Tėvynės Prisiminimai”. Ji pavadinta “Lietuva, Tėvynė mūsų”. Yra Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnai, “Lietuviai esame mes gimę”, “Mes su rūtom” ir kt. Pastaruosius du kūrinis ir Estijos himną atlieka Ciurlionio ansamblis su orkestru. Be to, yra “Varpo”, Toronto vyrų kvarteto, Stepo Kairio muzikinio vieneto, Montrealio “Gintaro” muzikinio vieneto ir kt. atliekami kūriniai. Poklėstė gaunama pas J. R. Simanavičių ir platintojus.

Centrinėje Toronto biblioteko, 214 College St., veikia “kalbų centras”, kuriame yra daugybė knygų įvairiomis kalbomis. Nemažai knygų yra ir lietuvių kalba. Ju skaičius kasmet didėja. Pvz. 1973 m. sausio-kovo laikotarpyje įsigyta 11 knygų šiuo autoriu: V. Alanto, R. Kašausko, A. Norimo, G. Petkevičaitės, I. Simonaitytės, M. Sluckio, J. Tininio, M. Pečkauskaitės, J. Zymantienės, B. Raišos ir kitų. Tai daugiausia grožinės literatūros veikalai. Kitų grupių, kaip pvz. lenkų, ten yra net labai daug. Bibliotekos vadovybė ypač kreipia dėmesį į tas tautines grupes, kurios domisi bibliotekos knygomis.

Maloniai kviečiame atsilankyti į KANADOS LIETUVIŲ FONDO

100,000 dol. vajeus užbaigimo proga rengiamą

KONCERTA-AKADEMIJA-

vasario 2, šeštadienį, 7.30 v.v.,

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE, 1573 Bloor St. W.

PROGRAMOJE: 1. koncertas — sol. St. BARAS, akompaniatorius J. Govėdas

2. VAKARIENĖ 3. AKADEMIJA 4. Linksmoji dalis, grojant populiariam DIMSKIO orkestrui

baliu

Bilietus bei stalus (8 asmenys) galima įsigyti: Lietuvių Namuose, “Pramoje”, pas valdybos sekretorių tel. 762-8998 ir pas visus valdybos narius. Įėjimas — \$10 asmeniui.

Kanados Lietuvių Fondo taryba

Sausio 19, šeštadienį, 7 val. vakaro, Prisikėlimo parapijos auditorijoje 25-rių metų

Maironio mokyklos tėvų komiteto rengiamas jubilėjinis

VAKARAS

* Programoje: trumpa komedija * Veiks įvairūs bufetas
“KOPOSTAI”, mokinių choras * Šokiama gros orkestras
ir tautinių šokių grupė “MUZIKA”

“ATZALYNAS” * Įėjimas — suaugusiems \$3, studentams \$1.50

Visus maloniai kviečiame gausiai atsilankyti ir paremti mokyklos švietimo darbą. Mokyklos tėvų komitetas

A+A

Stanislovo Permino

mirties metinių šv. Mišios bus aukojamos šv. Jono Kr. bažnyčioje 1974 m. sausio 12, šeštadienį, 10 val. ryto.

Liūdinti žmona Vanda Perminienė

TĖVELIUI mirus,

BRONĖ PRAKAPIENĖ ir jos šeimą skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

A. A. Laurinaičiai

A. P. Kružikai

Marijai Kožikienei

Toronte mirus, jos dukrą ELENĄ GRUNIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

Lietuvių Moterų Klubu valdyba
Niagara Falls, Ont.

Prof. A. Maceinos veikalas “Krikščionis pasaulyje” jau išėjo iš spaudos. Jo mecenatas — Toronto lietuvių Sv. Jono Kr. parapija, tuo būdu atžyminti savo 45 metų įsisteigimo sukaktį ir persikėlimą į naują vietą — Anapilį. Veikalą išleido “Krikščionis gyvenime” serijinių knygų leidykla. Kaina — \$7. Netrukus ji bus gaunama pas platintojus ir Sv. Jono Kr. parapiją. Autorius naujajame savo veikalė gvilvena aktualius dabarties klausimus.

Prof. R. K. Vaštakas ir J. M. Vaštakienė parašė ir išleisdino mokslinį veikalą “Sacred Art of the Algonkians”. Tai jų studija apie Kanados indėnų petroglifus netoli Peterboro miesto, kurio universitete abu autoriai profesorauja. Veikalas spausdintas ofsetinėje lietuvių spaustuvelyje “Litho-Art” Toronte. Autorių tėvai bei giminės gyvena Toronte.

Užuojautoje, pareikštoje Sakalinių šeimos “TŽ” 1 nr., velionies pavardė turėjo būti Gronskis, o ne Grinskis. Klaida įvyko priimant užuojautą telefonu. Dėlto prašome skaitytojus siųsti užuojautų tekstus redakcijai raštu.

Toronto lietuvių tautinių šokių grupė “Atžalynas” iš daugiakultūrių reikalų ministerijos gavo \$1,200.00, o ne \$12,000 kaip per klaidą buvo paskelbta “TŽ” 1 nr. Atsiprašome.

Ziemos atostogas nemažai torontiečių ir kitų vietovių gyventojų praleidžia pietuose — Floridoje, Meksikoje ir kitur. Iš Vero Beach, Floridoje, vienas “TŽ” bendradarbis rašo: “Turistų šiais metais mažiau, bet daug kanadiečių. Oras nuostabiai malonus ir šiltas. Per radiją girdime Havaną ir kubiečių propagandą. “Disney World” — tai pasaulis-pasaka mažiems ir dideliems. Šaukš pietinėje Floridoje net perdaug.

Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubu susirinkimas šaukiamas sausio 16, trečiadienį, 6 v. vakaro, įprastoje vietoje. Bus valšės ir kitokia programa. Visi lietuviai studentai kviečiami dalyvauti!

A. A. Viktoras Užupis, teisininkas, dalyvavęs ir “TŽ” steigime, dešimtyje mirties metinių proga buvo prisimintas specialiomis pamaldomis Prisikėlimo šventovėje 1973 m. gruodžio 29 d. Be velionies artimųjų p. Lukų, juse dalyvavo velionies draugai, bičiuliai, pažįstami. Kaikurie giminačiai buvo atvykę iš JAV. Mišias atnašavo kun. B. Bagdonas, OFM, vargonavo kun. B. Jurksas. Po pamaldų įvyko priėmimas p. Lukų namuose.

Inž. Valius Merkevičius, gyvenąs su šeima V. Vokietijoje, lankėsi savo giminii p. Didžbalių šeimoje ir “TŽ” redakcijoje bei spaustuvėje. Svečias taipgi lankėsi Čikagoje ir kitose šventovėse. V. Vokietijoje jis aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje. Iš Lietuvos yra atvykęs 1960 m.

Dr. Ona Mironaitė, Stefa ir Algirdas Grybauskai paaukojo Kanados Lietuvių Fondui \$50 vietoje gėlių savo bičiuliui a. Stasio Kairio laidotuviams. Sie asmenys kadaise yra gyvenę Toronte. Dabar visi jie gyvena Čikagoje.

Alfonas Smigelskis, nuolatinis “TŽ” rėmėjas, šiais metais atsiuntė \$50 auką. Jonė ir Doma Kaunaitės, taip pat nuolatinės “TŽ” rėmėjos, atsiuntė rėmėjų prenumeratą \$15 ir auką \$23. Nuoširdus ačiū lietuviškos spaudos rėmėjams.

Alain Stankė-Stankevičius, gyvenąs Montrealyje ir dirbąs žurnalistinį darbą vienoje leidykloje, reiškiasi radijo ir televizijos srityje. N. Metu dieną per Toronto prancūzų radijo stotį buvo transliuojama jo paruošta vienos valandos programa.

MONTREALQUE

Klaipėdos atdavimo sukaktis. Lietuviai, ypač klaipėdiečiai, kiekvienais metais prisimena Klaipėdos krašto atdavimo sukaktį. Ta proga prisimenamos kovos už savąją žemę ir labiausiai nusipelnę asmenys, kurie savo nenuilstama veikla ir pasiaukojimu prisidėjo prie šio gintarinio krašto prijungimo prie Lietuvos. Ir Montrealeliu šaulių kuopa sausio 19, šeštadienį, Aušros Vartų parapijos salėje rengia Klaipėdos krašto atdavimo sukakties minėjimą su įdomia paskaita ir trumpa menine programa. Tautiečiai yra kviečiami savo dalyvavimu prisidėti prie šios sukakties paminėjimo. Nijolė Bagdžiūnienė

Bernelių Mišios AV šventovėje buvo gruodžio 24 d. 12 v. Dėl blogo oro ir sniego žmonės lengvai tilpo šventovėje. Užpraėjusiais metais pamaldos buvo laikomos ir salėje. Choras gražiai giedojo kalėdines giesmes. Po Mišių choras ir parapijos komitetas nuėjo pasveikinti klebono ir kitų kunigų. Klebonija buvo pilnutėlė. Nemažai buvo ir studentų. Daugumas jų yra kun. J. Kubiliaus pakrikštyti. Klebonas svečius gražiai pavaišino.

Naujų Metų sutikimą AV parapijos salėje suruošė DLK Mindaugo šaulių kuopa ir Sv. Onos Draugija. Dalyvių buvo apie 200. Vyr. šeimininkės — p.p. Usienė, Kasperavičienė, Šiaučienė ir Grinkienė paruošė šventę su maistu. Maistas buvo įvairus, skanus ir gausus. Prie gero maisto nepasigailėta ir šampano. 12 v. pasirodė senieji ir naujieji metai. Tai atliko J. Krauskis ir jo sūnus. Po to sudainuota “Ilgiausių metų”. Prasi-dėjo šampano kamščių šaudymas ir sveikinimai. Visos moterys buvo pasipušiosios vakarieniais drabužiais.

Studentija N. Metus sutiko Laurentidų kalnuose prie St. Donat. Prieš tai buvo 3 dienų studentų stovykla, kurioje dalyvavo apie 80 studentų. Stovykla buvo pramoginio pobūdžio. Daugumą sudarė montrealiečiai, nors buvo svečių iš Čikagos, Toronto, Hamiltono, Otavos ir kt.

Arūnas Staškevičius, Hamiltone gavęs anglų kalbos ir lietuvių literatūros magistro laipsnį, pradėjo dirbti St. John karioomenės bazėje kaip anglų k. lektorius.

Ona Stankūnaitė-Vilėniskienė, keletą metų gyvenusi Montrealyje, visų organizacijų nuolatinė uoli darbininkė, šventės praleido pas seserį ir svaivnį M. ir J. Adomavičius. Savaite paviešėjusi grįžo į Bostoną.

E. Navikienė, ilgametė li-tuanistinės mokyklos mokytoja, šventės praleido Bostone pas seserį Oną Piešinaitę ir kitus gimines. A. A.

“Litas” prašo visus narius pranešti raštu arba telefonu savo naujus pašto kodo numerius. Tai labai palengvins adresų kartotekos pertvarkymą.

Jaunieji “Lito” nariai nuo 6 iki 18 m. amžiaus gali laimėti \$100 arba \$50 dėdami savo santapus į “Litą”. Už kiekvienus įdėtus \$5 ar daugiau duodamas vienas bilietas. Laimėjimų paskirstymas įvyks kovo 23 d. “Lito” susirinkime. Pr. R.

Tautinės grupės Kvebeko provincijoje leidžia 15 laikraščių įvairiom kalbomis. Dvylika jų priklauso Kvebeko etninės spaudos sąjungai. Graikai turi du laikraščius. Bene didžiausią laikraštį leidžia Montrealeli italai, kurių čia yra apie 300.000. Jis vadinasi “Il Cittadino Canadese” ir turi 50.000 skaitytojų. Jo redaktorius Nick Chiamarra betgi skundžiasi, kad stokoja skelbimų, o valdžia jų duoda labai retai. Esą, kvebekiečiai mano, kad tie skaitytojai nėra svarbūs. Ministerijos siuntinėja glėbius informacijos etninei spaudai, bet finansinė pagalba nesirūpina. Etninės spaudos sąjungos pirmininku yra dr. Joseph Kage, jau 25 metus redaguojąs laikraštį “Jewish Immigrant Aid Society News”.

Pasak jų, etninė spauda esanti mokykla be sienų, nes aptarnaujanti skaitytojus visur. Jos dėka žmonės išlieka savo tautinės grupės. Esą tai ypač svarbu imigrantams, netekusiems savo šaknų — gimtojo krašto. Savojo spauda teikia jiems ryšio ir priklausomybės jausmą. Be to, etninė spauda siekianti gana plačiai, nes kiekvienas trečias kanadietis yra kurios nors etninės grupės žmogus.

Adamonis INSURANCE AGENCY INC.

20 METU

- Mūsų patirtis — klientų gerovei!
- Prašome naudotis

Dėkojame klientams už pasitikėjimą ir aplamai visiems už dėmesį!

Tel. 722-3545

P. Adamonis, C.I.B.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA TEL 727-3120
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus transporto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

“LITAS” ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL QUE., H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UZ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmenines	9.0%
Taupomasis s-tas	7.0%	Nekiln. turto	9.0%
Term. ind. 1 m.	7.5%	Ceklių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	8.0%	Investicijos nuo 9.5% iki 12%	
Term. ind. 3 m.	8.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už kaup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.